

Strategija razvoja Urbanoga
područja Sisak za financijsko
razdoblje 2021. – 2027.

Sadržaj

1. Uvod	3
1.1. Konceptija Strategije razvoja Urbanoga područja Sisak.....	3
2. Zemljopisno područje koje obuhvaća SRUP	5
2.1. Teritorijalni obuhvat urbanoga područja.....	5
2.2. Teritorijalni kontekst urbanoga područja	6
3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUP-a	11
4. Srednjoročna vizija razvoja	14
4.1. Vizija	14
4.2. Ciljevi	14
4.3. Ključna područja intervencije	16
5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala.....	18
6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija u vezi sa strateškom relevantnošću projekta	20
6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja	20
6.2. Doprinos strateških projekata ITU-a provedbi SRUP-a	23
6.3. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz mehanizam ITU	29
6.4. Opis strateške relevantnosti kroz mehanizam ITU.....	31
6.5. Opis sustava provedbe mehanizma ITU	37
7. Usklađenost sa strateškim dokumentima EU-a, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja	40
7.1. Usklađenost sa strateškim dokumentima EU-a.....	40
7.1.1. Europski zeleni plan	40
7.1.2. Program EU-a za gradove	41
7.1.3. Teritorijalna agenda 2030	42
7.1.4. Povelja iz Leipziga za održive europske gradove	43
7.2. Usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030.....	44
7.3. Usklađenost s Planom razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine	46
7.4. Usklađenost sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. – 2027.....	46
8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju	48
9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda.....	50
10. Terminski plan provedbe projekata od strateške važnosti.....	55

11. Institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje uspješnosti provedbe.....	67
12. Prilozi.....	69
12.1. Dokument provedene analize stanja (SWOT/PESTLE).....	69
12.2. Sažetak rezultata prethodnog savjetovanja	69
12.3. Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću	69
12.4. Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća i imenovanim članovima te izvještaji o provedenom konzultacijskom postupku	69
12.5. Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća	69
12.6. Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.....	69

1. Uvod

Strategija razvoja Urbanog područja Sisak utemeljena je na detaljnoj analizi postojećeg stanja koja uključuje demografsko, socijalno, gospodarsko stanje te stanje urbanog okruženja, kao i izazove s kojima se urbano područje susreće.

Na temelju analize stanja određeni su jasni ciljevi, projekti od strateške važnosti te način rješavanja aktualnih problema urbanog područja. Strategijom je utvrđena i vizija razvoja Urbanog područja Sisak za razdoblje do 2027.

Strategija uključuje integrirani pristup razvoju urbanog područja te definira rezultate koji se planiraju postići, kao i način praćenja provedbe Strategije. Dokument Strategije usklađen je sa strateškim dokumentima na razini Europske unije, na razini Republike Hrvatske, kao i na razini Sisačko-moslavačke županije. U sklopu Strategije utvrđen je terminski plan provedbe određenih projekata od strateške važnosti za Urbano područje Sisak, kao i indikativni financijski plan predviđene alokacije za financijsko razdoblje 2021. – 2027.

1.1. Konceptija Strategije razvoja Urbanoga područja Sisak

Strategija razvoja Urbanog područja Sisak za razdoblje od 2021. do 2027. (u nastavku: SRUP) temeljni je strateški dokument za planiranje razvoja urbanog područja kao cjeline te je preduvjet za primjenu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja za razdoblje od 2021. do 2027. Cilj je SRUP-a utvrđivanje daljnjeg razvoja urbanog područja te zajedničko djelovanje i provedba projekata kako bi se cijelo urbano područje razvijalo ravnomjerno. SRUP je razvijen na temelju postojećih strateških dokumenata koji uključuju Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine (u nastavku: NRS 2030), Županijsku razvojnu strategiju Sisačko-moslavačke županije 2017. – 2020. te Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine, iz kojih su vidljivi ciljevi i postignuća iz prethodnog razdoblja.

Izrada SRUP-a započela je krajem 2021. te je završila 2023. Proces izrade SRUP-a odvijao se u nekoliko faza, koje su uključivale izradu analize postojećeg stanja Urbanog područja Sisak i identifikaciju razvojnih potreba. Na temelju potreba definirani su posebni ciljevi koji su usklađeni s nadređenim strateškim dokumentima. Utvrđeni su projekti od strateške važnosti za Urbano područje Sisak. Očekuje se da će tijekom 2022. Strategija biti usvojena te će započeti provedba mjera.

U svrhu izrade SRUP-a osnovano je Koordinacijsko vijeće. Dana 17. kolovoza 2021. donesena je Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća (klasa: 910-08/20-01/1, ur. broj: 2176/05-01/1-21-11). Koordinacijsko vijeće zaduženo je za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe SRUP-a u cilju sudjelovanja u svim fazama postupka izrade SRUP-a, utvrđivanja prioriteta razvoja urbanoga područja te predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanoga područja. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe SRUP-a prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela JLS-ova.

Partnersko vijeće je savjetodavno tijelo sastavljeno po načelu ravnomjerne zastupljenosti partnera iz svih jedinica urbanog područja, a osniva se za potrebe pripreme i praćenja planskih i strateških dokumenata. Partnersko vijeće osniva se po načelu partnerstva i svojim djelovanjem pridonosi prepoznavanju i analiziranju zajedničkih razvojnih potreba i prioriteta urbanog područja, prepoznavanju i predlaganju strateških projekata, određivanju ciljeva, mjera, prioriteta i kapaciteta za ubrzani gospodarski razvoj i prosperitet urbanog područja. Partnersko vijeće osnovano je 17. studenog 2021. Odlukom o osnivanju Partnerskog vijeća Urbanog područja Sisak (klasa: 300-01/21-01/3, ur. broj: 2176/05-01/1-21-5).

Za potrebe osiguranja visoke razine kvalitete Strategije, provodit će se nezavisna vanjska evaluacija dokumenta u okviru koji je definiran Planom vrednovanja (Odluka o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Sisak za razdoblje od 2021. – 2027. godine od 31. prosinca 2021., klasa: 300-03/21-01/1, ur. broj: 2176/05-01/1-21-1). Navedeni dokument opisuje vrednovanje SRUP-a temeljem odredbi Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja¹, a provoditi će u određenim vremenskim periodimai definiranim metodama na sljedeći način:

- vrednovanje tijekom izrade SRUP-a
- vrednovanje tijekom provedbe SRUP-a
- vrednovanje nakon provedbe SRUP-a.

¹ NN 121/15

2. Zemljopisno područje koje obuhvaća SRUP

U nastavku je opisan teritorijalni obuhvat područja za koji se izrađuje SRUP te su navedene jedinice lokalne samouprave koje ulaze u sastav urbanog područja, kao i teritorijalni kontekst s glavnim demografskim, teritorijalnim i fizičkim obilježjima urbanog područja.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske uređuju se načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske te, između ostalog, način utvrđivanja urbanih područja. Svrha je Zakona što efikasnije korištenje fondova Europske unije koji su namijenjeni urbanom i regionalnom razvoju. U skladu s člankom 14. Zakona, urbana područja formiraju se u svrhu učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja. Urbana područja dijele se u tri kategorije: manja urbana područja, veća urbana područja te urbane aglomeracije. Izrađene i usvojene strategije razvoja urbanih područja preduvjet su za financiranje projekata putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (u nastavku: ITU) u financijskom razdoblju 2021 – 2027.

Putem navedenog mehanizma ulagat će se u četiri urbane aglomeracije, 10 većih urbanih područja te osam manjih urbanih područja koja su ujedno sjedišta županija. U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju RH², Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi³ te Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj⁴ definirana su 22 urbana područja: Bjelovar, Dubrovnik, Čakovec, Gospić, Karlovac, Koprivnica, Krapina, Osijek, Pazin, Požega, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Virovitica, Varaždin, Vinkovci, Vukovar, Zadar i Zagreb.

Uz gradove središta navedenih urbanih područja, ulaganjem su obuhvaćena i njihova funkcionalna urbana područja (ukupno 192 jedinice lokalne samouprave) koje imaju potencijal biti pokretači ujednačenog razvoja okolnog područja, a time i cjelokupnog regionalnog razvoja RH.

U skladu sa Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja⁵ (u nastavku: Smjernice) koje je izdalo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u nastavku: MRRFEU), nezaobilazna faza strateškog planiranja održivoga urbanog razvoja jest definiranje obuhvata urbanog područja. Nadalje, uspostava urbanog područja jedan je od preduvjeta za korištenje mehanizma ITU.

Prema Smjernicama, urbano područje koje čine Grad Sisak, Općina Sunja i Općina Martinska Ves spada u veća urbana područja.

2.1. Teritorijalni obuhvat urbanoga područja

Gradsko Vijeće Grada Siska donijelo je u studenom 2020. Odluku o sastavu Urbanog područja Sisak⁶ kojom je utvrđen sastav Urbanog područja Sisak sa sjedištem u Sisku. Prema Odluci, u sastav urbanog područja ulaze sljedeće jedinice lokalne samouprave:

- Grad Sisak
- Općina Sunja
- Općina Martinska Ves.

² NN 147/2014, NN 123/2017 i NN 118/2018.

³ NN 033/2001.

⁴ NN 086/2006.

⁵ https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj//Smjernice%20verzija%202.0_31_8_2021.pdf

⁶ Klasa: 910-08/20-01/2, ur. broj: 2176/05-02-20-8 od 19. studenog 2020.

Jednom kada je određeno urbano područje, nije ga moguće mijenjati do kraja financijskog razdoblja 2021. – 2027. Pri definiranju urbanog područja poštovani su sljedeći kriteriji iz Smjernica za izradu strategije razvoja urbanih područja:

osnovni kriteriji:

- najmanje 30 % dnevnih migracija zaposlenih u središte urbanoga područja
- prostorni kontinuitet urbanog područja

dodatni kriteriji:

- kriterij odgovora na zajedničke razvojne probleme
- zajednički integrirani projekti sastavnica urbanog područja.

Općinska vijeća Općine Sunja i Općine Martinska Ves prethodno su donijela odluke o davanju suglasnosti kojima spomenute općine pristupaju Urbanom području Sisak. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u nastavku: MRRFEU)⁷ zadnje je potvrdilo konačni prijedlog obuhvata Urbanog područja Sisak zaključivši da je obuhvat urbanog područja u skladu s trenutačno vrijedećim Smjernicama.

Sve sastavnice Urbanog područja Sisak čine jedno kontinuirano urbano područje, što je prikazano na slici u nastavku.

Slika 1. Kartografski prikaz Urbanog područja Sisak

Izvor: www.sisak.hr, Odluka o sastavu Urbanog područja Sisak, preuzeto 2. studenog 2021.

2.2. Teritorijalni kontekst urbanoga područja

⁷ Odluka o pristupanju Općine Sunja Urbanom području Grada Siska, klasa: 023-01/20-01/02 od 1. lipnja 2020. Općinsko vijeće Općine Martinska Ves: Odluka o davanju suglasnosti za pristupanje Urbanom području Grada Siska, klasa: 910-08/20-01/01, ur. broj: 2176/15-01/1-20-2 od 28. svibnja 2020.

Urbano područje Sisak ima povoljan položaj na raskrižju prometnih pravaca. Nalazi se u Sisačko-moslavačkoj županiji, ujedno jednoj od najvećih hrvatskih županija, koja graniči sa Zagrebačkom županijom, Bjelovarsko-bilogorskom županijom, Požeško-slavonskom županijom, Brodsko-posavskom županijom, Karlovačkom županijom te s Bosnom i Hercegovinom. Sisačko-moslavačka županija svojim položajem povezuje srednju i jugoistočnu Europu.

Urbano područje Sisak nalazi se u blizini većih gradova u RH kao što su Zagreb, Karlovac, Bjelovar, Kutina i Nova Gradiška. Kroz povijest područje Grada Siska i šire okolice imalo je mnogo uspona i padova. Za vrijeme Domovinskog rata Sisak je postao pogranični grad te su prekinute mnoge prometnice, a posljedice rata vidljive su i danas.

Nakon što se područje nije još potpuno oporavilo od ratnih stradavanja, snašle su ga nove nedaće kada je početkom 2020. proglašena pandemija bolesti COVID-19, a krajem 2020. Sisačko-moslavačku županiju pogodio je razoran potres koji je ostavio posljedice i u susjednim županijama. Oporavak Urbanog područja Sisak bit će dugotrajan te je potrebno mnogo ulaganja kako bi ovo područje ponovno zaživjelo. Stoga je važno iskoristiti mehanizme bespovratnog i drugog financiranja na koje Republika Hrvatska ima pravo zahvaljujući članstvu u Europskoj uniji, kako bi razvoj Urbanog područja Sisak započeo što prije i trajao što kraće.

Grad Sisak nalazi se u središtu Sisačko-moslavačke županije te čini njezino upravno središte, a ujedno je sjedište Urbanog područja Sisak. Grad Sisak graniči sa sljedećim općinama i gradovima: Grad Petrinja, Grad Kutina te općine Martinska Ves, Sunja, Velika Ludina, Lekenik, Grad Popovača, Jasenovac, Lipovljani te Donji Kukuruzari.

Grad Sisak nalazi se na plodnom području Panonske nizine te kroz njega prolaze tri rijeke; Sava, Odra i Kupa, koja je ujedno izvor pitke vode za Grad Sisak i okolna naselja. Prisutnost vodotoka rijeka predstavlja veliku prednost za razvoj unutarnjih plovnih putova. Na rijeci Savi smjestila se riječna luka Grada Siska koja je važna za gospodarstvo ovog područja. U sklopu luke djeluje bazen Crnac koji služi za utovar i istovar nafte i naftnih derivata, dok bazen Galdovo služi kao brodogradilišno pristanište za tehnički nadzor plovila.

Grad Sisak nalazi se u blizini većih gradova u Republici Hrvatskoj, kao i u blizini glavnog grada Zagreba, kojem je od sastavnica urbanog područja najbliža Općina Martinska Ves, udaljena oko 50 kilometra.

Općina Martinska Ves smještena je na jugu središnje Hrvatske sjeverno od Grada Siska s kojim graniči i ima dobru povezanost. Općina se prostire na 124,87 km² te kroz nju prolazi rijeka Sava, a omeđena je rijekama Lonjom i Odrom.

Općina Sunja nalazi se 28 kilometara južno od Grada Siska. Na površini od 288,40 km² smješteno je 40 naselja.

Grad Sisak s općinama Sunja i Martinska Ves ulazi u kategoriju većega urbanog područja jer prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. zajedno imaju više od 35 000 stanovnika. Prema spomenutom popisu stanovništva, Grad Sisak ima 40 121 stanovnika raspodijeljenih na površini od 422,75 km². Općina Sunja ima manji broj stanovnika, točnije 4124 na površini od 288,40 km², dok Općina Martinska Ves ima svega 2861 stanovnika na prostoru od 124,70 km². U nastavku se nalaze podaci o broju stanovnika te površini jedinica lokalne samouprave za sve tri sastavnice Urbanog područja Sisak.

Tablica 1. Broj stanovnika, površina JLS-a, prema popisu 2021.

	Broj stanovnika	Površina JLS-a (km ²)
Grad Sisak	40 121	422,75
Sunja	4124	288,40
Martinska Ves	2861	124,70

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021., preuzeto 23. studenog 2023.

Grad Sisak sastoji se od 35 naselja, a većina stanovnika, njih 27 859, smještena je u naselju Sisak. Naselje Suvoj ima najmanje stanovnika, točnije 31. Općina Sunja podijeljena je na 40 naselja od kojih najviše stanovnika broji naselje Sunja s 1170 stanovnika. Najmanje naselje u općini, Kladari, ima svega jednog stanovnika. Općina Martinska u svojih 16 naselja ima 2861 stanovnika, od kojih je najveći broj smješten u naselju Martinska Ves, točnije 540. Najslabije naseljeno naselje Lijevo Željezno ima svega osam stanovnika.

U nastavku su tablice koje prikazuju gustoću naseljenosti svih naselja u Gradu Sisku te u općinama Sunja i Martinska Ves.

Tablica 2. Broj stanovnika po naseljima u Gradu Sisku, popis 2021.

Naselje	Stanovnici	Naselje	Stanovnici
Blinjski Kut	194	Novo Pračno	346
Budaševo	1373	Novo Selo	536
Bukovsko	76	Novo Selo Palanječko	447
Crnac	656	Odra Sisačka	687
Čigoč	53	Palanjek	355
Donje Komarevo	255	Prelošćica	474
Gornje Komarevo	425	Sela	886
Greda	763	Sisak	27 859
Gušće	288	Stara Drenčina	179
Hrastelnica	744	Staro Pračno	721
Jazvenik	118	Staro Selo	60
Klobučak	51	Stupno	427
Kratečko	139	Suvoj	31
Letovanci	42	Topolovac	742
Lonja	83	Veliko Svinjičko	226
Lukavec Posavski	103	Vurot	112
Madžari	199	Žabno	414
Mužilovčica	57	—	—

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021., preuzeto 23. studenog 2023.

Tablica 3. Broj stanovnika po naseljima u Općini Sunja, popis 2021.

Naselje	Stanovnici	Naselje	Stanovnici
Bestрма	71	Krivaj Sunjski	97
Bistrač	36	Mala Gradusa	5
Blinjska Greda	18	Mala Paukova	21
Bobovac	248	Novoselci	28
Brđani Cesta	94	Papići	34
Brđani Kosa	69	Petrinjci	137
Crkveni Bok	75	Pobrđani	12
Čapljani	28	Radonja Luka	30
Četvrtkovac	139	Selišće Sunjsko	20
Donja Letina	20	Sjeverovac	21
Donji Hrastovac	143	Slovinci	116
Drljača	184	Staza	170
Gornja Letina	54	Strmen	60
Gradusa Posavska	65	Sunja	1170
Greda Sunjska	278	Šaš	168
Ivanjski Bok	11	Timarci	83
Jasenovčani	14	Vedro Polje	119
Kinjačka	167	Velika Gradusa	48
Kladari	1	Vukoševac	10
Kostreši Šaški	43	Žreme	41

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021., preuzeto 23. studenog 2023.

Tablica 4. Broj stanovnika po naseljima u Općini Martinska Ves, popis 2021.

Naselje	Stanovnici	Naselje	Stanovnici
Bok Palanječki	124	Ljubljanića	18
Desni Dubrovčak	65	Mahovo	233
Desno Trebarjevo	273	Martinska Ves	540
Desno Željezno	127	Setuš	119
Jezero Posavsko	56	Strelečko	455
Lijeva Luka	197	Tišina Erdedska	265
Lijevo Trebarjevo	54	Tišina Kaptolska	219
Lijevo Željezno	8	Žirčica	108

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021., preuzeto 23. studenog 2023.

Urbano područje Sisak suočava se s trendom iseljavanja stanovništva već dugi niz godina. Razlozi za iseljavanje uključuju nepovoljnu ekonomsku situaciju, posljedice uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 iz 2020. te posljedično stanje nakon razornog potresa iz prosinca 2020. koji je oštetiо čitavu Sisačko-moslavačku županiju, kao i okolne županije.

Prema najnovijim podacima Državnog zavoda za statistiku, 2022. iz Sisačko-moslavačke županije odselilo se 3135 osoba, a doselilo 2307. Iz podataka su vidljive migracije unutar samog Urbanog područja Sisak, no isto tako migracije u inozemstvo te gradove i općine unutar Sisačko-moslavačke županije. Također je vidljivo da su se stanovnici najmanje iseljavali iz onih naselja koja su najbliža većim gradovima poput Siska. Vidljiv je negativan trend i na tržištu nekretnina, gdje je 2020. kupljeno manje nekretnina nego prethodne godine.

Na migracijski trend utječe status Sisačko-moslavačke županije koja prema indeksu razvijenosti pripada u I. skupinu jedinica područne samouprave koje se nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne samouprave. Za određivanje indeksa razvijenosti u obzir se uzimaju prosječni dohodak po stanovniku, stopa nezaposlenosti, stupanj obrazovanosti stanovništva te opće kretanje stanovništva. Uzimajući u obzir navedene kriterije, Sisačko-moslavačka županija rangirana je nisko na ljestvici razvijenosti te spada u skupinu potpomognutih područja.

Urbano područje Sisak nalazi se na području koje je, unatoč visokom stupnju urbaniziranosti, uspjelo sačuvati prirodnu i kulturnu baštinu. Najvažnije lokalitete čine Odransko polje, Sunjsko polje te Lonjsko polje, koje je 1990. proglašeno parkom prirode. Zbog bogate kulturne i prirodne baštine Urbano područje Sisak povoljno je za razne grane turizma. Ostvareni prihodi od turizma mogli bi biti još veći kroz proširenje ponude te povećavanje broja smještajnih kapaciteta.

Urbano područje Sisak povoljno je za život po pitanju klime koja je topla s umjerenom količinom kiše. Zime su hladne, ljeta ugodno topla. Prevladavaju livade i oranice pogodne za razvoj poljoprivrede, no mnogo ih je zapuštenih.

Sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja MRRFEU-a i prema Odluci Gradskog vijeća Grada Siska, sastav Urbanog područja Sisak čine Grad Sisak, Općina Sunja i Općina Martinska Ves. Grad Sisak s općinama Sunja i Martinska Ves ulazi u kategoriju većega urbanog područja jer prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. zajedno imaju više od 35 000 stanovnika. Na negativan migracijski trend utječe status Sisačko-moslavačke županije koja prema indeksu razvijenosti pripada u I. skupinu jedinica područne samouprave koje se nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne samouprave. Zbog bogate kulturne i prirodne baštine Urbano područje Sisak povoljno je za razvoj turizma, a prostrane livade i oranice pogodne su za razvoj poljoprivrede.

3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUP-a

U ovom poglavlju navodi se metodologija izrade te način sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUP-a u skladu s člankom 6. prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama. Prema navedenoj Uredbi, u pripremu i provedbu SRUP-a moraju biti uključeni sljedeći partneri: gradska i druga javna tijela, gospodarski i socijalni partneri, tijela koja predstavljaju civilno društvo, partneri u području okoliša i tijela odgovorna za promicanje socijalne uključenosti, temeljnih prava, prava osoba s invaliditetom, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije. Također, opisan je sastav i uloga koordinacijskog i partnerskog vijeća u procesu izrade SRUP-a.

U svrhu pripreme i provedbe Strategije razvoja Urbanog područja Sisak osnovano je Partnersko vijeće na temelju Odluke o osnivanju Partnerskog vijeća Urbanog područja Sisak od 17. studenog 2021., klasa: 300-01/21-01/3, ur. broj: 2176/05-01/1-21-5.

Partnersko vijeće osnovano je u skladu s člankom 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske koji navodi da se partnersko vijeće osniva u svrhu sudjelovanja u donošenju Strategije te u njega ulaze različiti akteri. Partnersko vijeće osnovano je u skladu s Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća⁸ prema kojoj se vijeće u svojem radu vodi načelom transparentnosti, načelom usuglašavanja, načelom jednakosti članova partnerstva te načelom ravnomjerne predstavljenosti partnera. Partnersko vijeće usklađeno je i s člankom 6. prijedloga Uredbe (EU) br. 1303/2013 o zajedničkim odredbama koji navodi da operacije koje podupiru ESI fondovi moraju biti u skladu s primjenjivim pravom Unije.

U Partnersko vijeće uključeni su predstavnici Grada Siska, Općine Sunja te Općine Martinska Ves.

Pri sastavljanju Partnerskog vijeća vodilo se računa o tome da predstavnici sastavnica urbanog područja budu iz poslovnog, javnog te civilnog sektora kako bi se obuhvatili interesi što većeg broja stanovništva urbanog područja.

Uloga je članova Partnerskog vijeća pružanje pomoći u kreiranju Strategije u skladu s najboljim interesima stanovništva Urbanog područja Sisak, primjerice kroz predlaganje projekata i utvrđivanje prioriteta razvoja urbanog područja.

U nastavku je tablica koja prikazuje sastav Partnerskog vijeća.

Tablica 5. Članovi Partnerskog vijeća Urbanog područja Sisak

Naziv organizacije	Član	Zamjenik člana
Grad Sisak	Kristina Ikić Baniček	Silvija Mužek
Općina Martinska Ves	Stjepan Ivoš	Maja Šikić
Općina Sunja	Grga Dragičević	Nenad Jelić
Sisačko-moslavačka županija	Darjan Vlahov	Andreja Šeperac
Regionalni koordinator SMŽ – Razvojna agencija SIMORA	Andreja Šeperac	Tatjana Puškarić
Auto Promet Sisak d.o.o.	Una Rožić	Darijo Bulat
Gradski muzej Sisak	Marijan Bogatić	Neven Peko
Galerija Striegl	Alma Trauber	Suzana Pernar
Poduzetnički inkubator Sisak – PISAK	Krunoslava Kosina-Milutinović	Silvija Pakasin

⁸ NN 103/2015.

Hrvatski zavod za zapošljavanje	Irena Bušić	Vesna Cerovski
Agencija lokalne demokracije	Paula Raužan	Barbara Marjanović
Športsko rekreacijski centar – ŠRC Sisak	Mario Stipkov	—
Hrvatska gospodarska komora	Tihomir Babić	Brankica Grd
Centar kreativne industrije - CIKS	Luka Vukelić	—
Metalurški fakultet Sisak	Ladislav Lazić	Zdenka Zovko Brodarac
Fakultet organizacije i informatike – FOI Sisak	Iva Gregurec	Marina Klačmer Čalopa
Turistička zajednica Grada Siska	Zvonimir Rajković	Mirjana Lahovsky-Žličarić

Izvor: Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća Urbanog područja Sisak od 17. studenog 2021.

Za potrebe izrade SRUP-a osnovano je i Koordinacijsko vijeće Urbanog područja Sisak na temelju Odluke o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Sisak, klasa: 910-08/20-01/1, ur. broj: 2176/05-01/1-21-11 od 17. kolovoza 2021.

Koordinacijsko vijeće sudjeluje u svim fazama izrade SRUP-a tako da predlaže projekte, utvrđuje prioritete razvoja urbanog područja te predlaže izmjene Strategije.

Članove Koordinacijskog vijeća čine načelnici jedinica lokalne samouprave i gradonačelnici te njihovi zamjenici:

1. Kristina Ikić Baniček, predsjednica Koordinacijskog vijeća
2. Marko Krička, zamjenik gradonačelnice u Koordinacijskom vijeću
3. Grga Dragičević, zamjenik predsjednice Koordinacijskog vijeća
4. Ivica Marić, zamjenik načelnika Općine Sunja
5. Stjepan Ivoš, načelnik Općine Martinska Ves
6. Maja Šikić, zamjenica načelnika Općine Martinska Ves.

U sklopu procesa pripreme Strategije, a za potrebe osiguranja participativnosti na razini svih relevantnih dionika te dvaju prethodno spomenutih vijeća, proveden je niz konzultacija.

1. Partnersko vijeće dobilo je na uvid analizu stanja Urbanog područja Sisak koja im je predstavljena na održanoj osnivačkoj sjednici te im je omogućena dostava komentara i prijedloga na prikazani nacrt analize stanja.
2. Partnerskom vijeću bio je predstavljen svaki dio dokumenta Strategije te im je dostavljen na komentiranje putem e-pošte kako bi se osigurala visoka razina participativnosti.
3. Vijeće je sudjelovalo i u određivanju projekata koji će se financirati putem mehanizma ITU.

U svrhu pripreme i provedbe SRUP-a osnovano je Partnersko vijeće koje čine predstavnici iz poslovnog, javnog te civilnog sektora Grada Siska i općina Sunja i Martinska Ves, kako bi se obuhvatili interesi što većeg broja stanovništva urbanog područja. Uloga je članova Partnerskog vijeća pružanje pomoći u kreiranju SRUP-a, kroz predlaganje projekata i utvrđivanje prioriteta razvoja urbanog područja. Za potrebe izrade SRUP-a osnovano je i Koordinacijsko vijeće Urbanog područja Sisak koje sudjeluje u svim fazama izrade dokumenta tako da koordinira izradu SRUP-a.

4. Srednjoročna vizija razvoja

U ovom poglavlju navodi se srednjoročna vizija razvoja urbanog područja koja služi kao vodiča definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija u okviru upravnih područja javnih politika, odnosno stanja koje se želi postići u srednjoročnom razdoblju. U nastavku poglavlja navode se ciljevi čije provođenje pridonosi ostvarenju definirane vizije, a proizlaze iz razvojnih potreba Urbanog područja Sisak na temelju provedene analize stanja.

4.1. Vizija

U svrhu definiranja vizije Urbanog područja Sisak sagledane su pojedinačne vizije sastavnica urbanog područja, odnosno Grada Siska, Općine Sunja i Općine Martinska Ves. Razmatrana je analiza stanja, potrebe i težnje pojedinog područja te je u skladu s time utvrđena jedinstvena vizija Urbanog područja Sisak koja se planira postići do 2030., a glasi:

„Urbano područje Sisak poželjno je mjesto za život razvijene društvene infrastrukture i gospodarstva s kvalitetnom ponudom sadržaja za obitelji i mlade u zdravom okolišu.”

Za Urbano područje Sisak određene su zajedničke ideje razvoja u kojima se uvažavaju posebnosti svake sastavnice bez diskriminacije.

Vizija Urbanog područja Sisak u skladu je sa sljedećim strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije RH do 2030. godine:

- strateški cilj 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- strateški cilj 2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- strateški cilj 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
- strateški cilj 7. Sigurnost za stabilan razvoj
- strateški cilj 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
- strateški cilj 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
- strateški cilj 13. Jačanje regionalne konkurentnosti.

Ostvarenje utvrđene vizije Urbanog područja Sisak kroz definirane ciljeve, prioritete i mjere Strategije pridonosi postizanju navedenih strateških ciljeva NRS-a 2030.

4.2. Ciljevi

Vizija Urbanog područja Sisak ostvaruje se provođenjem četiriju konkretnih ciljeva. Analizom razvojnih potreba uočene su razvojne potrebe Urbanog područja Sisak iz kojih su utvrđena četiri SMART (engl. *Specific – Measurable – Achievable – Relevant – Time-bound*) cilja:

- **cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak**
- **cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma**
- **cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom**
- **cilj 4. Povećati razinu mobilnosti i digitalizacije u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture i informatičkog opismenjavanja građana i javne uprave.**

Kao što nalaže kratica SMART, utvrđeni ciljevi Strategije specifični su, mjerljivi, dostižni, relevantni te vremenski određeni. Unutar ciljeva utvrđeni su prioriteti i mjere koji će biti provedeni u okviru ove Strategije.

U nastavku je prikaz prioriteta i mjera unutar svakog pojedinog utvrđenog cilja.

Cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak

Prioritet 1.1. – Unaprjeđenje društvene infrastrukture

Mjera 1.1.1. – Obnova postojećih i izgradnja novih objekata za odgoj, obrazovanje i sport

Mjera 1.1.2. – Obnova i prenamjena javne imovine u društveno korisne sadržaje

Prioritet 1.2. – Poboljšanje kvalitete života i dostupnosti javnih usluga

Mjera 1.2.1. – Unaprjeđenje ponude društvenih i kulturnih sadržaja i događanja

Mjera 1.2.2. – Obnova parkova i spomenika kulture

Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma

Prioritet 2.1. – Poticanje razvoja poduzetništva

Mjera 2.1.1. – Ulaganje u poduzetničku infrastrukturu

Mjera 2.1.2. – Ulaganje u poduzetničke zone

Prioritet 2.2. – Poticanje razvoja poljoprivrede

Mjera 2.2.1. – Poticanje poljoprivredne proizvodnje

Prioritet 2.3. – Poticanje razvoja turizma

Mjera 2.3.1. – Širenje ponude turističkih sadržaja

Mjera 2.3.2. – Obnova objekata prirodne i kulturne baštine

Cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom

Prioritet 3.1. – Ekološka i energetska tranzicija

Mjera 3.1.1. – Razvoj i obnova javne infrastrukture, zapuštenih i zelenih površina

Mjera 3.1.2. – Poticanje korištenja OIE

Mjera 3.1.3. – Energetska obnova javnih zgrada/institucija

Cilj 4. Povećati razinu mobilnosti i digitalizacije u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture i informatičkog opismenjavanja građana i javne uprave

Prioritet 4.1. – Unaprjeđenje rada javne gradske uprave

Mjera 4.1.1. – Digitalizacija javne uprave i građana

Mjera 4.1.2. – Obnova i izgradnja infrastrukture za mobilnost građana

Prioritet 4.2. – Pametan i održiv sustav javnoga gradskog prijevoza

Mjera 4.2.1. – Uvođenje ekološki prihvatljivih vozila javnog prijevoza

Mjera 4.2.2. – Digitalizacija gradskih i prigradskih sustava javnog prijevoza

4.3. Ključna područja intervencije

Ključna područja intervencije Strategije Urbanog područja Sisak usmjerena su na tematska područja koja se temelje na razvojnim specifičnostima urbanog područja, njegovim razvojnim potrebama i prepoznatim izazovima te predstavljaju zajednički smjer budućeg razvoja. Multisektorski pristup planiranju razvoja urbanog područja oslanja se na provedenu analizu stanja i razvojne potrebe koje su definirali uključeni sudionici.

Područja intervencije mogu se stoga svesti pod sljedeće intervencije:

- kvaliteta života i infrastrukture (uključivo urbano područje)
- održivi gospodarski razvoj i zaštita okoliša (održivo urbano područje)
- unaprjeđenje rada javne uprave i usluga građanima (pametno urbano područje).

Područja intervencije prepoznatljiva su u sklopu ciljeva, prioriteta i mjera i usklađena su s krovnim strateškim dokumentom Republike Hrvatske – Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. (u nastavku: NRS 2030). Vizija Republike Hrvatske navedena u sklopu NRS-a 2030 opisuje državu koja je konkurentna, koja čuva svoje resurse te u kojoj svi ljudi imaju jednake prilike i jednake životne uvjete visokog standarda. Vizija Urbanog područja Sisak usklađena je s vizijom RH iz Nacionalne razvojne strategije.

NRS 2030 fokusira se na četiri glavna razvojna smjera koji se odnose na održivo gospodarstvo, otpornost na krize, zelenu i digitalnu tranziciju te ravnomjeran razvoj svih regija. U skladu s navedenim razvojnim smjerovima NRS-a 2030, u Strategiji Urbanog područja Sisak utvrđena su ključna područja intervencije u sektoru gospodarstva, u društvenoj infrastrukturi te u zaštiti okoliša.

Predmetna Strategija fokusirana je na razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva kroz poticanje razvoja poduzetništva i razvoja industrije, poglavito jačanjem poljoprivredne proizvodnje. Cilj je otvoriti nova radna mjesta te tako smanjiti nezaposlenost i iseljavanje stanovništva iz Urbanog područja Sisak. Time se izravno pridonosi ostvarenju strateških ciljeva NRS-a 2030, točnije specifičnim ciljevima:

- SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
- SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj
- SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva i
- SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti.

Na to se nadovezuje drugo ključno područje intervencije koje se odnosi na osiguravanje povoljnog okruženja za mlade i obitelji. Cilj je povećati kvalitetu i raspon usluga društvene infrastrukture koje se nude u urbanom području kako bi se što više zadržali mladi u urbanom području te kako bi ih se potaknulo na osnivanje obitelji. Time bi se pozitivno utjecalo na stopu fertiliteta do 2030., a ujedno bi se ostvario doprinos specifičnim ciljevima NRS-a 2030:

- SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život i
- SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji.

Također su utvrđene intervencije u području zelene i digitalne tranzicije gdje će se nastojati zaštititi prirodni resursi urbanog područja te smanjiti negativan doprinos klimatskim promjenama. Cilj je prijeći na čistu energiju korištenjem obnovljivih izvora energije te osvještavanjem stanovništva o važnosti recikliranja i odvajanja otpada. Dodatno je planirana ekstenzivna obnova prometnica te zgrada razne namjene. Realizacijom navedenih intervencija pozitivno će se utjecati na provedbu strateških ciljeva NRS-a 2030:

- SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom

- SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
- SC 10. Održiva mobilnost i
- SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva.

Za Urbano područje Sisak određene su zajedničke ideje razvoja u kojima se uvažavaju posebnosti svake sastavnice uz zajedničku srednjoročnu viziju razvoja na temelju analize stanja, potreba i prepoznatih snaga sastavnica urbanog područja koja je u skladu s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030. Utvrđena su četiri konkretna cilja, sedam prioriteta i 13 mjera čijim se provođenjem pridonosi ostvarenju definirane vizije razvoja. Uz to, utvrđena su ključna područja intervencije u sektoru gospodarstva i zaštiti okoliša, poboljšanju kvalitete življenja i infrastrukture i pametnom urbanom razvoju uz doprinos ostvarenju strateških ciljeva NRS-a 2030.

5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala

U ovom su poglavlju navedeni zaključci analize srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala Urbanog područja Sisak, uključujući gospodarske, socijalne i okolišne međupovezanosti iz provedene analize stanja, te su naglašeni glavni izazovi u odgovarajućem području javnih politika.

Na temelju detaljne analize stanja otkrivene su slabosti Urbanog područja Sisak u području demografije, gospodarstva i urbanog okruženja te su utvrđene razvojne potrebe urbanog područja, kao i daljnji koraci u rješavanju problema.

Analizom stanja uočene su i prednosti Urbanog područja Sisak, koje ima veliki potencijal za razvoj konkurentnog gospodarstva te za privlačenje novih stanovnika i turista. Ciljanim ulaganjima moguće je unaprijediti ponudu Urbanog područja Sisak kako bi postalo atraktivnije mjesto za život s mogućnostima zapošljavanja u nizu raznih industrija, počevši od poljoprivrede, trgovine pa sve do turizma.

Glavne prijetnje u rješavanju problema urbanog područja predstavljaju nerazriješeni imovinsko-pravni odnosi, složena zakonska regulativa, kao i međusobna neusklađenost zakona, što posljedično usporava napredak urbanog područja.

U nastavku je prikaz razvojnih potreba Urbanog područja Sisak u području demografije, gospodarstva te urbanog okruženja.

RAZVOJNE POTREBE – DEMOGRAFIJA

- unaprijediti društvenu infrastrukturu obnovom postojećih i izgradnjom novih objekata koji uključuju vrtiće, škole i druge objekte za odgoj, obrazovanje i sport te ih prilagoditi osobama s invaliditetom
- obnoviti zgradu gradske knjižnice i objediniti odjele tako da knjižnica i čitaonica budu na jednom mjestu
- unaprijediti usluge socijalne skrbi i skrbi za starije i nemoćne osobe širenjem ponuđenih usluga kako bi obuhvatile više korisnika iz ranjivih skupina društva, izgraditi domove za starije i nemoćne osobe, proširiti uslugu dnevnog boravka „3 + 2” kako bi se smanjila socijalna isključenost i poboljšala kvaliteta života osoba starije životne dobi koji čine velik udio u stanovništvu Urbanog područja Sisak
- unaprijediti kvalitetu javnih usluga i ponudu društvenih i kulturnih događanja kako bi se smanjio trend iseljavanja
- obnoviti objekte kina i kazališta te ih ponovno staviti u funkciju

RAZVOJNE POTREBE – GOSPODARSTVO

- poticati daljnji razvoj poduzetništva i industrije kako bi se otvorila nova radna mjesta te smanjio trend iseljavanja radno sposobnog stanovništva
- poticati zapošljavanje kroz odgovarajuće mjere
- poticati ulaganja u turizam i povećati ponudu smještajnih kapaciteta i turističkih sadržaja (razvoj ruralnog turizma)
- obnoviti objekte kulturne i prirodne baštine, koristiti ih u turističke svrhe
- poticati daljnja ulaganja u poljoprivredu i proizvodnju

RAZVOJNE POTREBE – URBANO OKRUŽENJE

- unaprijediti javnu infrastrukturu obnovom postojećih i izgradnjom novih prometnica, daljnjom izgradnjom željeznice, izgradnjom glavnog i sekundarnog vodovoda, proširenjem ponude javnog prijevoza

- obnoviti bivša vojna i industrijska područja (tzv. *brownfield* područja) te iskoristiti lokacije za razvoj gospodarstva i turizma
- unaprijediti telekomunikacije, jačinu signala
- provesti digitalizaciju gradske uprave i građana (unaprijediti informatičku pismenost stanovništva)

Provedenom analizom stanja uočene su slabosti i razvojne potrebe Urbanog područja Sisaku segmentu demografije, gospodarstva i urbanog okruženja, ali isto su tako identificirane i prednosti i potencijal urbanog područja koje omogućuju razvoj gospodarstva, turizma, poljoprivrede i drugih razvojnih mogućnosti te predstavljaju polugu za privlačenje investicija i zadržavanje stanovnika.

6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija u vezi sa strateškom relevantnošću projekta

U nastavku su detaljno opisana planirana integrirana teritorijalna ulaganja, odnosno projekti od strateške važnosti za Urbano područje Sisak te način na koji će financiranje kroz mehanizam ITU odgovoriti na definirane razvojne potrebe i potencijale urbanog područja. Nakon toga je opisan doprinos mehanizma ITU provedbi SRUP-a, odnosno koji se ciljevi i strateški projekti planiraju provoditi kroz mehanizam ITU te do koje će razine mehanizam ITU pridonijeti ostvarenju tih ciljeva. Osim toga, opisana je sektorska i teritorijalna integracija kroz mehanizam ITU, odnosno provođenje intervencija iz različitih sektora (specifičnih ciljeva ITU-a) i provođenje istog tipa intervencija na različitim lokacijama unutar urbanog područja iz jednog specifičnog cilja ITU-a. Nakon toga opisana je strateška relevantnost kroz mehanizam ITU, što se odnosi na način na koji će se osigurati postizanje strateške relevantnosti za projekte koji se planiraju financirati kroz mehanizam ITU. Uz to, u posljednjem potpoglavlju opisan je sustav provedbe mehanizma ITU, odnosno organizacijske jedinice koje su uspostavljene ili će biti uspostavljene kako bi obavljale zadatke koje delegira MRRFEU.

6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja

U nastavku su prikazani projekti od strateškog značaja za Urbano područje Sisak koji se planiraju financirati iz sredstava EU-a (strateški projekti ITU-a). Projekti su podijeljeni prema pet ciljeva politike u skladu s Uredbom (EU) 2021/1058. Prema ovoj Uredbi, putem mehanizma ITU moguća su ulaganja u sklopu sljedećih ciljeva:

- **cilj politike br. 1:** Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe te regionalne povezanosti IKT-a
- **cilj politike br. 2:** Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija ugljika koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prijelaza na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprječavanja rizika i upravljanja rizicima te održive urbane mobilnosti
- **cilj politike br. 3:** Povezanija Europa jačanjem mobilnosti
- **cilj politike br. 4:** Uključivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava
- **cilj politike br. 5:** Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa.

Navedeni projekti usklađeni su sa sljedećim specifičnim ciljevima Integriranoga teritorijalnog programa 2021. – 2027. (ITP):

- specifični cilj 1.iii. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja
- specifični cilj 2.viii. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika
- specifični cilj 5.i. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.

U nastavku se nalazi pregled broja strateških projekata ITU-a u korelaciji s pojedinim ciljem politike i specifičnim ciljevima ITP-a.

Tablica 6. Doprinos strateških projekata ITU-a mjerama SRUP-a i specifičnim ciljevima ITP-a

SPECIFIČNI CILJ ITP-a	BROJ STRATEŠKIH PROJEKATA	CILJ SRUP-a	MJERA SRUP-a	PROJEKTI
SC 1.iii. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja	1	Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma	Mjera 2.1.2. – Ulaganje u poduzetničke zone	2.1.2.1. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede – „Vajda”
SC 2.viii. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika	1	Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma	Mjera 2.3.1. – Širenje ponude turističkih sadržaja Mjera 4.1.1. – Digitalizacija javne uprave i građana	2.3.1.3. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Infocentar Kupska šiklja
SC 5.i. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i	7	Cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak	Mjera 1.1.1. – Obnova postojećih i izgradnja novih objekata za odgoj, obrazovanje i sport Mjera 1.2.1. – Unaprjeđenje ponude društvenih i kulturnih sadržaja i događanja	1.1.1.7. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Sportski kompleks Caprag 1.2.1.1. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Kulturni centar braće Radić 2.1.1.1. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a –

sigurnosti u urbanim područjima	Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma	Mjera 2.1.1. – Ulaganje u poduzetničku infrastrukturu Mjera 2.3.1. – Širenje ponude turističkih sadržaja Mjera 3.1.3. – Energetska obnova javnih zgrada/institucija Mjera 4.1.1. – Digitalizacija javne uprave i građana	Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40 2.3.1.1. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Interpretacijski centar Segestica – Siscia 2.3.1.2. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Perivoj Viktorovac 3.1.3.1. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Centar znanja i planetarij Munjara 4.1.1.2. STRATEŠKI PROJEKT ITU-a – Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu
	Cilj 3. Poboľšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom		
	Cilj 4. Povećati razinu mobilnosti i digitalizacije u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture i informatičkog opismenjavanja građana i javne uprave		

Izvor: autori

6.2. Doprinos strateških projekata ITU-a provedbi SRUP-a

U okviru SRUP-a identificirana su četiri specifična cilja:

- cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak
- cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma
- cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom
 - cilj 4. Povećati razinu mobilnosti i digitalizacije u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture i informatičkog opismenjavanja građana i javne uprave.

Doprinos ispunjenju identificiranih ciljeva SRUP-a osigurat će se u cijelosti putem mehanizma ITU u programskom razdoblju 2021. – 2027.

6.3. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz mehanizam ITU

U prethodnim su poglavljima definirani i opisani ciljevi Strategije razvoja urbanog područja i mjere s pomoću kojih se planiraju postići. Navedeni su ciljevi sljedeći:

- cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak
- cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma
- cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom;
- cilj 4. Povećati razinu mobilnosti u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture.

Za navedene ciljeve i mjere predviđeno je da se u cijelosti provode u sklopu mehanizma ITU. U nastavku je pojašnjeno kako će se postići sektorska i teritorijalna integracija kroz mehanizam ITU.

Cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak

U sklopu provedbe mjere 1.1.1. – Obnova postojećih i izgradnja novih objekata za odgoj, obrazovanje i sport te mjere 1.2.1. – Unaprjeđenje ponude društvenih i kulturnih sadržaja i događanja provest će se strateški projekt Kulturni centar braće Radić koji zainteresiranim građanima urbanog područja zadovoljava kulturne, informacijske i obrazovne potrebe te omogućuje ostvarenje prava na znanje, demokratski i osobni razvitak. Provedbom strateškog projekta 1.1.1.7. Sportski kompleks Caprag revitalizirat će se i vratiti u pogon dvorana uz Otvorene bazene Caprag koja je zatvorena za upotrebu 2015., a dodatno oštećena u potresu 2020. Svrha je projekta poticanje razvoja sportske infrastrukture te zadovoljavanja javnih potreba, unaprjeđenje kvalitete života i poboljšanje lokalnih usluga, a adekvatan i pristupačan prostor bit će namijenjen kvalitetnijoj organizaciji slobodnog vremena, s naglaskom na društvene i edukacijske aktivnosti.

Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma

Provedbom mjere 2.1.1. – Ulaganja u poduzetničku infrastrukturu kroz aktivnost „Poticanje razvoja poduzetništva” provest će se strateški projekti Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40 i Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede – „Vajda”, čime će se postići integracija s aktivnostima i projektima iz mjere 3.1.2. – Poticanje korištenja OIE i 3.1.3. – Energetska obnova javnih zgrada/institucija. Naime, u sklopu projekta Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40, trenutačno zapuštena zgrada bit će energetska i konstruktivno obnovljena te prenamijenjena u poduzetnički inkubator, čime će se pridonijeti razvoju malog i srednjeg poduzetništva. Također, provedbom projekta Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede – „Vajda” prenamijenit će se zapušteni prostor bivšeg kompleksa u poduzetnički akcelerator za razvoj pametne poljoprivrede te će se stvoriti preduvjeti za razvoj poduzetničke infrastrukture i poduzetničkih djelatnosti.

Provedbom projekta Infocentar Kupska šiklja integrirat će se aktivnosti mjere 2.3.1. – Širenje ponude turističkih sadržaja i mjere 1.2.1. – Unaprjeđenje ponude društvenih i kulturnih sadržaja i događanja. Provedbom projekta želi se poboljšati kvaliteta urbanog života i urbane strukture

kroz zaštitu, razvoj i promicanje prirodne baštine te kroz razvoj neiskorištenih turističkih, rekreacijskih i edukativnih potencijala urbanih zelenih površina. Izgradnja nove infrastrukture bila bi ukomponirana u kombinaciji s biciklističkim i pješačkim stazama te odmorištima, kao dio cikloturističke i sportsko-rekreacijske infrastrukture koja bi omogućila više prilika za kretanje, socijalizaciju, a time i zdraviji životni stil stanovnika Urbanog područja Sisak. U sklopu mjere 2.3.1. – Širenje ponude turističkih sadržaja planirana je provedba projekta Interpretacijski centar Segestica – Siscia, u cilju očuvanja i predstavljanja dragocjene materijalne i nematerijalne baštine sisačkog kraja te proširenja ponude turističkog sadržaja cijelog Urbanog područja Sisak, te projekta Perivoj Viktorovac, kojim se želi poboljšati kvaliteta urbanog života i urbane strukture kroz razvoj neiskorištenih turističkih, rekreacijskih i edukativnih potencijala urbanih zelenih površina.

Cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom

U sklopu mjere 3.1.3. – Energetska obnova javnih zgrada/institucija predviđena je provedba strateškog projekta Centar znanja i planetarij Munjara, koji je integriran s mjerom 1.1.2. – Obnova i prenamjena javne imovine u društveno korisne sadržaje i mjerom 2.3.1. – Širenje ponude turističkih sadržaja. Provedbom projekta svim bi se zainteresiranim građanima i učenicima škola iz cijele Sisačko-moslavačke županije, ali i okolnih susjednih županija, pa čak i izvan granica Republike Hrvatske, omogućila edukacija, zanimljiv turistički sadržaj, održavanje radionica, seminara, ali i znanstveno-istraživački rad. Obnovljena zgrada bila bi energetska učinkovita. Uz predviđenu obnovu i valorizaciju teritorijalno prepoznatljivih elemenata kulturne baštine u svrhu modernizacije i obnove javne turističke infrastrukture i vrednovanja, očuvala bi se i obnovila materijalna i nematerijalna kulturna baština u turizmu te sanirala i revitalizirala *brownfield* područja.

Cilj 4. Povećati razinu mobilnosti u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture

U sklopu mjere 4.1.1. – Digitalizacija javne uprave i građana predviđen je projekt Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu koji će se integrirati s aktivnostima i projektima iz mjere 1.1.2. – Obnova i prenamjena javne imovine u društveno korisne sadržaje, mjere 3.1.2. – Poticanje korištenja OIE i mjere 3.1.3. – Energetska obnova javnih zgrada/institucija. Naime, provedba projekta pridonijet će poboljšanju i ubrzanju internih procesa na razini gradske uprave, trgovačkih društava, ustanova i proračunskih korisnika te omogućiti modernizacija poslovanja i poboljšana komunikacija s građanima i poduzetnicima uz sanaciju *brownfield* područja.

Osim postizanja sektorske integracije, provedba navedenih mjera i projekata ima i stratešku relevantnost.

Provedbom navedenog projekata pridonijet će se zelenoj tranziciji kroz smanjenje onečišćenjate povećanje korištenja obnovljivih izvora energije, uz utjecaj na povećanje kvalitete života, što će dugoročno imati utjecaja na zaustavljanje procesa depopulacije. Osim postizanja sektorske integracije, provedba navedenih mjera i projekata ima i stratešku relevantnost.

6.4. Opis strateške relevantnosti kroz mehanizam ITU

Participativnim pristupom koji je uspostavljen pri pripremi NRS-a (u vidu Radne skupine za integrirani teritorijalni razvoj, regionalnih koordinatora te baza podataka i pokazatelja) gradovima je omogućeno veće sudjelovanje u određivanju prioritetnih ulaganja do 2030.

Prikupljanje podataka, projekata i potencijalnih razvojnih pravaca urbanih područja omogućilo je transparentniji, učinkovitiji i jasnije definiran okvir djelovanja urbanih područja, kao i jasnije određivanje vrsta projekata i načina njihova povezivanja u određene cjeline ulaganja na pojedinom području, uz jasniji prikaz mogućnosti financiranja i preduvjeta koji se moraju ostvariti za pristup fondovima EU-a planiranima kroz dva operativna programa za period 2021. – 2027. (Integrirani teritorijalni operativni program i Program konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.).

Strateška relevantnost planiranih projekata osigurat će se stvaranjem svih potrebnih preduvjeta koje Grad Sisak i relevantno urbano područje moraju postići u smislu tehničkih, operativnih, ljudskih, financijskih i administrativnih preduvjeta da bi strateški projekti bili spremni za realizaciju kada se mehanizam ITU za novu financijsku perspektivnu učini dostupnim.

Strateška relevantnost projekta podrazumijeva da u njemu sudjeluje više jedinica lokalne samouprave kao korisnici ili partneri ili da projekt grada središta ili nekog drugog JLS-a ima policentrični utjecaj na razvoj šireg područja.

Među projektima Urbanog područja Sisak, koji su u planu za financiranje putem mehanizma ITU, strateški su relevantni sljedeći projekti:

1. Interpretacijski centar Segestica – Siscia
2. Sportski kompleks Caprag
3. Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40
4. Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede – „Vajda”
5. Infocentar Kupska šiklja
6. Centar znanja i planetarij Munjara
7. Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu
8. Kulturni centar braće Radić
9. Perivoj Viktorovac.

1. Sisak je grad impresivne povijesti i kao takav će projektom **Interpretacijski centar Segestica – Siscia** sačuvati i predstaviti dragocjenu materijalnu i nematerijalnu baštinu sisačkog kraja i naglasiti njezinu specifičnost. U kontekstu kulturne baštine, bitno je istaknuti grad Sisak koji predstavlja arheološko nalazište prapovijesnog i rimskog doba te je izrazito važno prikupiti, očuvati, obraditi i prezentirati baštinsku ostavštinu grada Siska. Kompleks Segestica u Sisku nalazi se unutar kulturno-povijesne cjeline grada Siska upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske te ima povijesno, kulturno i socijalno značenje.

Trenutačno zapuštena *brownfield* lokacija obnovila bi se, revitalizirala i energetske obnovila, a novoosnovani Interpretacijski centar prikazao bi bogatu arheološku baštinu cijelog Urbanog područja Sisak u stalnom postavu, ali i kroz tematske izložbe. Svrha je projekta osigurati ne samo obnovu nego i unaprjeđenje upravljanja industrijskom kulturnom baštinom u cilju doprinosa održivom razvoju na lokalnoj razini, a i šire. Osim očuvanja objekata industrijske baštine, stvaraju se preduvjeti ne samo očuvanja kulturne baštine nego i valorizacije industrijske i arheološke baštine u kulturno-turističke i razvojne svrhe. Cilj je projekta od zapuštenog *brownfield* područja napraviti mjesto dobrih vibracija, gdje se održavaju izložbe, predavanja, projekcije ili koncerti za sve stanovnike Urbanog područja Sisak i šire.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO38 – Površina obnovljenog zemljišta za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe
- RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora
- RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora
- RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima
- RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo).

2. Glavni je cilj projekta **Sportski kompleks Caprag** revitalizacija i vraćanje u pogon dvorane uz Otvorene bazene Caprag koja je zatvorena za upotrebu 2015., a dodatno oštećena u potresu 2020. S obzirom na svoju lokaciju, dvorana bi se izvrsno uklopila u postojeći sportski kompleks (bazeni Caprag, odbojkaško igralište, teniski tereni, pješačke staze), a nudi se i mogućnost izgradnje biciklističkih staza u okolici. Strateška relevantnost dvorane, osim pružanja novog sportskog objekta zainteresiranim rekreativcima i profesionalcima, omogućila bi i održavanje škole gimnastike za sve osnovnoškolce s Urbanog područja Sisak, a s obzirom na to da bi bila jedina gimnastička dvorana u okolici, i održavanje natjecanja te sportskih programa za djecu predškolske dobi, uključujući i podvrste gimnastike – trampoline, akrobatiku, aerobik, ritmičku gimnastiku. Uz klasično održavanje treninga u gimnastičkoj dvorani, zainteresiranim stanovnicima Urbanog područja Sisak pružila bi se mogućnost snimanja treninga i videoprijenosa treninga.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima, tj. pokazatelju rezultata RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)
- pokazatelju ostvarenja RCO38 – Površina obnovljenog zemljišta za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe.

3. Svrha je projekta **Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40** zaštita bogate kulturne baštine grada Siska uz očuvanje njezine duhovne i gospodarske komponente te kulturnog identiteta, u skladu s odgovornošću i zakonskim odredbama. Kulturna baština nosi

duh starih vremena i prošlosti te predstavlja neprocjenjivo bogatstvo naroda i grada. Izrazito je važno sačuvati posebnost i raznolikost kulturnog identiteta Siska kao povijesnog grada te njegovu impresivnu prošlost prenijeti na buduće generacije kako bi bio prepoznatljiv i jedinstven uz mogućnost turističkog brendiranja. Grad Sisak uviđa važnost očuvanja svoje povijesti, tradicije i nasljeđa te mogućnost povezivanja baštine i turizma te doprinos atraktivnosti i prepoznatljivosti grada te lokalnom razvoju. Trenutačno je sredstvima Fonda solidarnosti u tijeku izrada projektno-tehničke dokumentacije te konstrukcijska obnova, a po završetku bi se projekta kroz mehanizam ITU zgrada u kulturno-povijesnoj zoni grada Siska energetske obnovila te prenamijenila u prostor za *coworking*. U prostoru za *coworking* održavale bi se radionice za odrasle – za poticanje kreativnog i kritičkog razmišljanja, vještina ključnih za komunikaciju i organizaciju vremena, definiciju i rješavanje problema, podršku u pokretanju posla, mentorstvo, mogućnost umrežavanja i poslovna savjetovanja. Planirano je provođenje programa za podržavanje žena poduzetnica (organizacija čuvanja djece i igraonica za djecu), programa za podršku samohranim majkama poduzetnicama i majkama djece s poteškoćama u razvoju te programa za studente i novoosnovana poduzeća za sve zainteresirane građane Urbanog područja Sisak.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO38 – Površina obnovljenog zemljišta za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe
- pokazatelju ostvarenja RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima
- RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo).

4. Cilj je projekta **Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede – „Vajda”** prenamjena zapuštenog i neodržavanog prostora bivšeg kompleksa „Vajda”. Projekt obuhvaća ulaganje u potpurnu poduzetničku infrastrukturu tipa poduzetnički akcelerator, u cilju obnavljanja peradarske proizvodnje i povezanih poljoprivrednih djelatnosti na principima inovativne („slobodan uzgoj”), održive (zelene tehnologije) i „pametne” poljoprivrede (digitalne tehnologije). Ulaganja će obuhvatiti prilagođavanje ove *brownfield* lokacije suvremenim infrastrukturnim zahtjevima, izgradnju modularne proizvodno-skladišne hale za najam poduzetnicima, manje klaonice i hladnjače te poslovne zgrade s uredima, laboratorijima za kontrolu kvalitete, prostorom za *coworking*, manjim ugostiteljskim objektom i prodajno-komercijalnim prostorima.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO38 – Površina obnovljenog zemljišta za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe

- pokazatelju ostvarenja RCO15 – Kapacitet stvorene inkubacije, tj. pokazatelju rezultata RCR18 – MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora.

5. Provedbom projekta **Infocentar Kupska šiklja** predviđa se izgradnja multimedijuskog centra sa željom prezentacije nasljeđa koje imamo, jednako kao i važnosti riječnog ušća, plovidbe rijekom, flore i faune, gastronomije broдача te načina života uz rijeku. Unutar centra omogućit će se jedinstveni doživljaj življenja uz rijeku – multimedijuski centar na temu šiklje, računalne simulacije na temu šiklje, zvuk kako šiklja udara o vodu, različiti zvukovi života na rijeci, miris drva šiklje, dodir pijeska i riječnog mulja (različite vrste pijeska, igra pogađanja vrste pijeska, virtualni hologrami, igre na temu šiklje, kvizovi na temu šiklje, flore i faune).

U planu je izgradnja simulatora vožnje na šiklji, simulator šikljade te izrada maketa virtualne šiklje, izrada maketa šiklje od drva, personalizirana šiklja. Za kreiranje potpunog doživljaja bit će omogućena vožnja na pravoj šiklji te kreiranje potpunog doživljaja, od virtualnog do realnog. Nova biciklistička infrastruktura u dužini oko tri kilometra bila bi izgrađena u kombinaciji s pješačkim stazama i odmorištima.

Javni prostor kupališta Zibel te okolnog prostora uredio bi se tako da se obnove postojeći sportski tereni, dječja igrališta, urbana i parkovna infrastruktura te cestovni pristup za vozila i pješake zajedno s parkiralištem tako da se reguliraju i označe parkirališna mjesta te ugrade separatori ulja i sakupljanja otpadnih voda koje sada odlaze nepročišćene u tlo. Pristupi će postati sigurniji jer će biti primjereno dimenzionirani za dvosmjerni cestovni promet te pravilno označeni horizontalnom i vertikalnom cestovnom signalistikom. Planiraju se izvesti zelena parkirališna mjesta, s posebnim mjestima za punjenje baterija na električnim vozilima. Svakog bi se ljeta u partnerstvu s općinama Sunja i Martinska Ves organizirale ljetne sportske igre, koje bi okupljale vrtičke i osnovnoškolske skupine na natjecanjima iz nogometa, košarke i trčanja.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora
- pokazatelju ostvarenja RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima i pokazatelju ostvarenja RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo).

6. Provedbom strateškog projekta **Centar znanja i planetarij Munjara** obnovila bi se i prenamijenila zgrada gradske Munjare, odnosno prve sisačke električne centrale koja je sagrađena 1907. S obzirom na to da je predmetna zgrada upisana kao zaštićeno kulturno dobro u Registar kulturnih dobara RH, trenutačno je u provedbi projekt kojim se sredstvima Fonda solidarnosti financiraju aktivnosti izrade projektne dokumentacije za provedbu mjera zaštite kulturne baštine oštećene potresom i izvođenje radova konstrukcijske obnove. Po završetku projekta, kroz sufinanciranje u sklopu mehanizma ITU, planirana je cjelovita obnova zgrade i prenamjena u planetarij – edukativnu ustanovu u kojoj se simuliraju pojave na nebeskom svodu s pomoću projekcije na kupolasti svod. U središtu kružne dvorane bila bi smještena mehaničko-optička naprava, planetarij u užem smislu, koja prikazuje zvjezdano nebo, njegovo prividno gibanje, gibanje planeta i drugih tijela Sunčeva sustava među zvijezdama, pomrčine, kao i kružnice sfernih koordinatnih sustava za određivanje položaja na nebu. Osnivanjem planetarija

te održavanjem predavanja, tečaja i radionica sa svim odgojnim i obrazovnim ustanovama Urbano područje Sisak istaknulo bi se kao edukativno, turističko i znanstveno središte, usmjereno na rast, razvoj te znanstveni i istraživački rad. Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima, tj. pokazatelju rezultata RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)
- pokazatelju ostvarenja RCO38 – Površina obnovljenog zemljišta za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe
- pokazatelju ostvarenja RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora.

7. Strateškim će se projektom **Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu**, uz transformaciju i modernizaciju poslovanja i poboljšanu komunikaciju s građanima i poduzetnicima, obnoviti i revitalizirati derutna zgrada. Cilj je projekta objedinjene svih usluga na jednom mjestu te spajanje informacijske infrastrukture gradske uprave s informacijskom infrastrukturom proračunskih korisnika te trgovačkih društava Grada Siska na jedinstvenom prostoru. Cilj je projekta sanacija zapuštenog područja i izgradnja energetske učinkovite zgrade te ulaganje u hardversku i softversku infrastrukturu, povezane baze podataka, digitalizirane interne procese, digitalno educirane kadrove i osnaženu organizacijsku strukturu. Spajanjem informacijske infrastrukture na razini Urbanog područja Sisak poboljšava se usluga za građane i poduzetnike na svim razinama. Projektom se uspostavlja središnje upravljanje i konsolidacija podataka, zahtjeva, operacija i horizontalnih procesa u svrhu unaprjeđenja transparentnosti, odgovornosti te učinkovitosti gradske uprave. Projektom bi se nastojalo postići da cijeli sustav informacijsko-komunikacijske infrastrukture bude povoljniji, odnosno jeftiniji, a pohrana podataka sigurnija i centralizirana.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima, tj. pokazatelju rezultata RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)
- pokazatelju ostvarenja RCO38 – Površina obnovljenog zemljišta za koje je primljena potpora, tj. pokazatelju rezultata RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe.

8. Projektom **Kulturni centar braće Radić** predviđeno je građenje građevine javne i društvene namjene 2. skupine – Kulturni centar braće Radić, u naselju Desno Trebarjevo u Općini Martinska Ves, rodnom selu Stjepana i Antuna Radića, te opremanje građevine na kč. br. 245, k. o. Desno Trebarjevo koja je u vlasništvu Općine Martinska Ves.

Cilj je provedbe projekta unaprijeđena društvena infrastruktura prvenstveno kroz objekt koji će trajno promicati nasljeđe braće Radić. Taj cilj ostvarivat će se kroz različite programe, suradnje, edukacije, stručne skupove, predavanja i slično, ne umanjujući pritom važnost

planiranoga stalnog izložbenog postava koji će prikazivati život i rad Antuna i Stjepana Radića, ali i život sela i gradova Posavine 19. i 20. stoljeća, te organiziranje tematskih manifestacija (otvorenih ljetnih pozornica i okupljanja vlasnika obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava) u sve tri jedinice u sastavu Urbanog područja Sisak.

Izložbeni postav bit će otvoren svim posjetiteljima, a namjera je Centra dovesti u Desno Trebarjevo djecu osnovnih i srednjih škola gdje će ih se uz stručno vodstvo, prilagođeno njihovoj dobi, provesti kroz život i djelo braće Radić.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- pokazatelju ostvarenja RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora
- pokazatelju ostvarenja RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora
- pokazatelju ostvarenja RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora
- pokazatelju ostvarenja RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora.

9. Projektom **Perivoj Viktorovac** uredit će se pješačko-biciklističke staze kroz prostor park-šume Viktorovac (glavna staza i sporedne, uredit će se cjelokupna parkovna oprema – stalci za bicikle, klupe, stolovi za piknik s klupama, koševi za otpatke). U planu je izgradnja dječjeg igrališta s pripadajućom opremom, odmorišta te tribina s pozornicom i nadstrešnicom. Kako bi se prostor uredio i kako bi privukao što veći broj posjetitelja, uredit će se prostor većeg i manjeg trga te obnoviti Šrederov izvor. Najveća atrakcija bit će kišni vrt kao manja retencija.

U planu je i postavljanje rasvjete na cijelom prostoru, a kako bi se posjetiteljima olakšao boravak i snalaženja u perivoju, postaviti će se informativne i edukativne ploče. Posvuda će prevladavati biljni materijal (stabla, grmovi, trave i trajnice, šumski vrt i dr.). Na prostoru perivoja svake će se jeseni održavati trodnevna manifestacija *Jesen u mom kraju*, koja će se organizirati u suradnji s općinama Sunja i Martinska Ves, a obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima Urbanog područja Sisak omogućit će se izlaganje i prodaja jesenskih plodova.

Projekt će pridonijeti sljedećim pokazateljima ostvarenja i rezultata iz ITP-a:

- RCO5.1.1 – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima – jedan perivoj
- RCR52 – Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe – u ovom trenutku nije moguće iskazati
- RCO58 – Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora – u ovom trenutku nije moguće iskazati
- RCR64 – Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom - u ovom trenutku nije moguće iskazati.

Grad Sisak poznat je kao industrijski grad te na svojem području još uvijek ima mnogo *brownfield* lokacija koje bi sredstvima mehanizma ITU prenamijenio u društvenu infrastrukturu, čime bi se odgovorilo na ključne probleme urbanog područja – trend iseljavanja

stanovništva, nedostatak odgovarajuće društvene infrastrukture, nedovoljno utilizirane *brownfield* lokacije te niska razina primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije. Provedbom strateških projekata ITU-a Urbano područje Sisak dobilo bi novu vizuru, obogatio bi se društveni i kulturni život te bi se razvili turistički potencijali. Navedeni strateški projekti Urbanom području Sisak omogućuju revitalizaciju i gospodarski procvat te razvoj poduzetništva, industrije i poljoprivrede, a stanovništvu nove i zanimljive sadržaje, kakvi još nisu viđeni na urbanom području. Promijenio bi se izgled urbanog područja, a razvoj novog, drugačijeg, svježeg i modernog nadahnuo bi razvoj sličnih projekata u budućnosti. Upravo su zajedništvo, međusobni poticaj i suradnja ključ napretka i inovacija i temelj razvoja. Nekadašnja zapuštena industrijska područja koja su stvorila i pokretala Urbano područje Sisak pretvorila bi se u mjesta nove energije, energije koja se oslanja na kreativne ideje i kulturnu i turističku dimenziju, mjesta dobrih vibracija i pozitivne energije kojima bi se utjecalo na stanovnike urbanog područja i koja bi donijela bolju budućnost. Uvođenjem kulturnih i društvenih sadržaja podignula bi se vrijednost cijele lokacije, a sadržajno raznolik urbani ambijent jedinstvenog karaktera povećao bi dobrobit građana. Kulturne manifestacije jedan su od efikasnih načina da urbano područje izgradi svoj identitet i da se razvija. Ohrabruju aktivno učešće građana, privlače industriju kao što su novoosnovana poduzeća i strane investicije te samim time razvijaju stabilnost i napredak.

6.5. Opis sustava provedbe mehanizma ITU

Urbano područje Sisak uspostaviti će provedbeni mehanizam ITU u sklopu postojeće organizacijske strukture Grada Siska pri čemu će se osigurati adekvatni operativni kapaciteti za provedbu svih delegiranih funkcija MRRFEU-a i osigurati razdvajanje pojedinih funkcija (administrativnih ovlasti pojedinih jedinica urbanog područja, uloge posredničkog tijela ITU-a te uloge korisnika). Na temelju Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Grada Siska⁹, grad ima pet upravnih tijela:

1. Upravni odjel za upravne, imovinsko pravne i opće poslove
2. Upravni odjel za proračun i financije
3. Upravni odjel za gospodarstvo i komunalni sustav
4. Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo
5. Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Osim navedenih upravnih tijela posebno je ustrojena unutarnja revizija za obavljanje poslova određenih posebnim propisima, koja je izravno podređena gradonačelniku. Za potrebe delegiranja funkcija mehanizma ITU od MRRFEU-a unaprijed će se osigurati administrativni kapaciteti te će se odrediti interne procedure o postupanju u cilju nesmetanog obavljanja delegiranih funkcija u svojstvu posredničkog tijela ITU-a (u nastavku: PT ITU-a).

Posredničko tijelo ITU-a bit će uspostavljeno u sklopu Upravnog odjela za proračun i financije (u nastavku: UOPF). UOPF trenutačno obavlja funkcije propisane Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Grada Siska. Odluku će trebati promijeniti kako bi se dodale nove odgovornosti koje se odnose na funkcioniranje PT-a ITU-a (odabir operacija/projekata, ocjena kvalitete projektnih prijedloga, rangiranje projekata na temelju ocjene kvalitete).

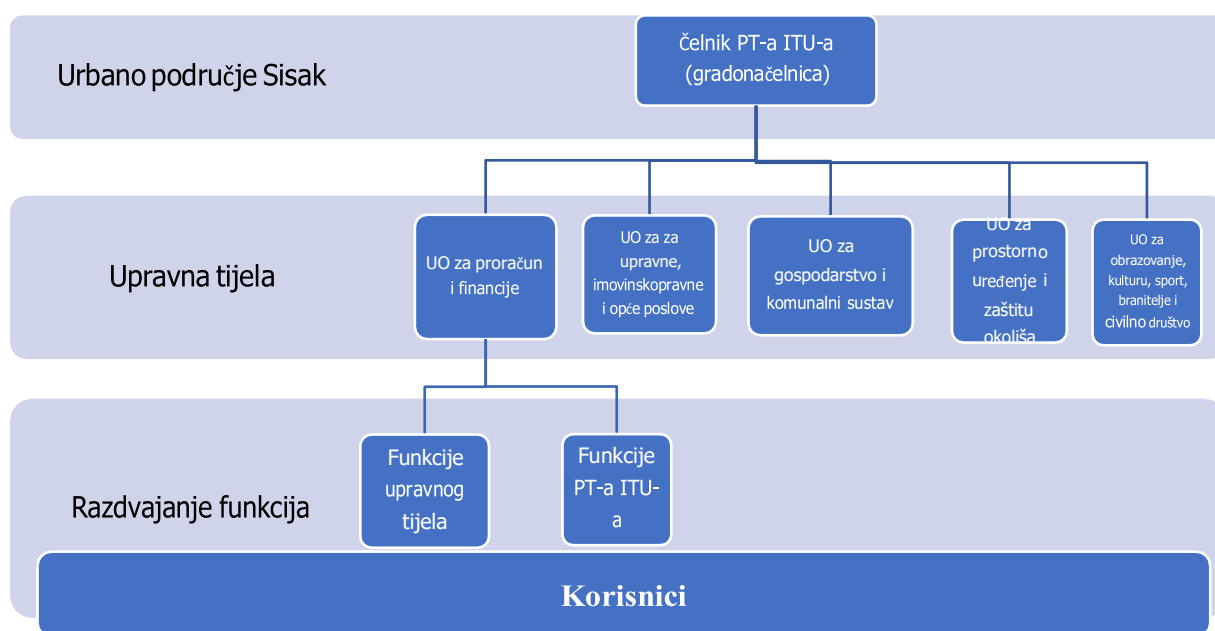
⁹ Klasa: 023-05/13-01/05, ur. broj:2176/05-02-13-4, dostupno na: http://sisak.hr/uploads/documents/ODLUKA_O_USTROJSTVU.pdf

Svaka od navedenih delegiranih funkcija bit će predmetom Sporazuma o delegiranim funkcijama koje će potpisati MRRFEU i čelnik PT-a ITU-a. Čelnik PT-a ITU-a bit će gradonačelnik i bit će odgovoran za uspostavu PT-a ITU-a i njegovo funkcioniranje, što uključuje uspostavu procesa i jasno uspostavljanje funkcija koje će delegirati MRRFEU u vidu Priručnika o procedurama.

Pri izmjeni djelokruga rada UOPF-a osigurat će se razdvajanje funkcija u skladu s člancima 72. i 125. Uredbe (EU) br. 1303/2013 u odnosu na druga upravna tijela Grada Siska. Delegirane funkcije i njihov opseg u smislu specifičnih ciljeva ITU-a bit će predmet dogovora između Upravljačkog tijela i čelnika PT-a ITU-a.

Ostale funkcije (koje nisu uspostavljene na razini PT-a ITU-a) provodit će i koordinirati odgovarajuće službe upravljačkih tijela nadležnih ministarstava za provedbu mjera urbanog razvoja.

Slika 2. Prikaz jedinice ITU-a

Izvor: autori

Republika Hrvatska kao država članica Europske unije u skladu s Uredbom (EU) 2021/1060 može poticati integrirani teritorijalni razvoj putem integriranih teritorijalnih ulaganja, putem lokalnog razvoja koji vodi zajednica ili drugim teritorijalnim alatima. Strategije koje dobivaju potporu putem više fondova ili iz više programa vode se kao integrirano teritorijalno ulaganje. Prema Uredbi (EU) 2021/1058, putem mehanizma ITU moguća su ulaganja u sklopu sljedećih ciljeva:

- **cilj politike br. 1:** Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe te regionalne povezanosti IKT-a
- **cilj politike br. 2:** Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija ugljika koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prijelaza na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprječavanja rizika i upravljanja rizicima te održive urbane mobilnosti
- **cilj politike br. 3:** Povezanija Europa jačanjem mobilnosti

- **cilj politike br. 4:** Uključivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava
- **cilj politike br. 5:** Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa.

Urbano područje Sisak provodit će projekte od strateške važnosti koji će se financirati putem mehanizma ITU. Za svaki cilj politike mehanizma ITU utvrđeni su projekti na Urbanom području Sisak. Integrirana teritorijalna ulaganja najviše će pomoći urbanom području u sanaciji štete uzrokovane razornim potresom 2020.

Zbog posljedica potresa utvrđen je niz objekata kojima je potrebna obnova kako bi se vratili u prijašnje stanje te kako bi bili uporabljivi. Nadalje, utvrđena su područja u kojima je nužna izgradnja ili rekonstrukcija infrastrukture, što uključuje prometnice i željeznicu te popratnu infrastrukturu poput biciklističkih staza.

Provođenjem planiranih projekata poboljšat će se društvena infrastruktura područja, unaprijedit će se usluge socijalne skrbi i zdravstva te će se posljedično poboljšati kvaliteta života stanovnika predmetnog područja. Planirani su projekti i u području gospodarstva kojima će se osigurati povećanje zaposlenosti te održiv i konkurentan rast više sektora gospodarstva.

Provođenjem planiranih projekata te sveobuhvatnim unaprjeđenjem zajednice i prostora Urbanog područja Sisak život stanovnika predmetnog područja vratit će se u stanje koje je bilo prisutno prije potresa, a u nekim područjima stanje će se i znatno poboljšati u odnosu na stanje 2019.

Tako će se pridonijeti ostvarenju ciljeva na razini države Republike Hrvatske koji su definirani u dokumentu Nacionalne razvojne strategije do 2030. Drugim riječima, Republika Hrvatska bit će korak bliže ostvarenju vizije da postane konkurentna zemlja kvalitetnih životnih uvjeta te jednakih prilika za sve stanovnike.

U sklopu SRUP-a definirani su projekti od strateške važnosti za Urbano područje Sisak koji će se financirati kroz mehanizam ITU. Provedbom planiranih projekata pridonijet će se ostvarivanju definiranih ciljeva te poboljšati uvjeti za razvoj konkurentnog gospodarstva, poduzetništva i turizma te unaprijediti infrastrukturu, zdravstvo i socijalna skrb, čime će se poboljšati uvjeti života stanovnika urbanog područja.

7. Usklađenost sa strateškim dokumentima EU-a¹⁰, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja

U nastavku je opisana usklađenost i način doprinosa pojedinom strateškom cilju i razvojnom smjeru hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja na EU, nacionalnoj i županijskoj razini.

Strategija razvoja Urbanog područja Sisak ima definirane ciljeve, mjere i prioritete koji su usklađeni s nadređenim strateškim okvirom. Provedena je analiza kako bi se provjerilo na koji način ciljevi i mjere Strategije razvoja urbanog područja pridonose ciljevima europskih i nacionalnih strateških dokumenata.

U trenutku izrade Strategije urbanog područja analizirani su sljedeći dostupni usvojeni i/ili objavljeni strateški dokumenti:

- europski zeleni plan¹¹
- Plan EU-a za gradove¹²
- Teritorijalna agenda 2030¹³
- Povelja iz Leipziga za održive europske gradove¹⁴
- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine¹⁵
- Županijska razvojna strategija Sisačko-moslavačke županije 2017. – 2020.¹⁶
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. – 2027.¹⁷
- Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine

7.1. Usklađenost sa strateškim dokumentima EU-a

EU strateški dokumenti s kojima je usklađena Strategija razvoja urbanog područja su sljedeći:

- europski zeleni plan
- Plan EU-a za gradove
- Teritorijalna agenda 2030
- Povelja iz Leipziga za održive europske gradove.

7.1.1. Europski zeleni plan

Europski zeleni plan temeljni je strateški dokument za financijsku perspektivu 2021. – 2027. te sadrži smjernice podijeljene u sljedeće kategorije:

- klima, okoliš i poljoprivreda
- energija i mobilnost
- industrija i kružno gospodarstvo

¹⁰ Europski zeleni plan, Teritorijalna agenda 2030, Program EU-a za gradove, Povelja iz Leipziga za održive europske gradove.

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52019DC0640&from=EN>

¹² https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/urban-development/agenda/pact-of-amsterdam.pdf

¹³ https://territorialagenda.eu/wp-content/uploads/TA2030_02jul2021_hr.pdf

¹⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/activity/urban/leipzig_charter.pdf

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/brochure/new_leipzig_charter/new_leipzig_charter_en.pdf

¹⁵ <https://hrvatska2030.hr/wp-content/uploads/2021/02/Nacionalna-razvojna-strategija-RH-do-2030.-godine.pdf>

¹⁶

https://www.simora.hr/userfiles/%C5%BDRS%20SM%C5%BD_kona%C4%8Dan%20prijedlog_20.6.2018.pdf

¹⁷ https://www.lpz-smz.eu/images/2021/Strategija_razvoja_ljudskih_potencijala_2021-2027.pdf

- gospodarstvo, financije i kohezija
- društvo
- međunarodni odnosi.

Europski zeleni plan sa svojim Planom ulaganja za održivu Europu i mehanizmom za pravednu tranziciju, kao i povezane sektorske politike EU-a te rad na dugoročnoj viziji za ruralna područja, nude priliku za poticanje sinergija između Teritorijalne agende i sveobuhvatnih strategija i politika EU-a.

Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Republika Hrvatska, kao i ostale države članice EU-a, obvezala se dati svoj doprinos preobrazbi Europe u prvi klimatski neutralan kontinent do 2050. Kako bi se to postiglo, države članice obvezale su se da će do 2030. smanjiti emisije za barem 55 % u odnosu na razine iz 1990. U okviru Strategije razvoja Urbanog područja Sisak predviđen je niz mjera koje za cilj imaju povećati konkurentnost gospodarstva uvođenjem digitalizacije i prelaskom na zelene tehnologije, što će rezultirati smanjenjem emisija, otvaranjem novih radnih mjesta te poboljšanjem kvalitete života i dobrobiti stanovništva na razini navedenog urbanog područja, a posredno i Republike Hrvatske.

Dodatno, kako je namjera europskoga zelenog plana ostvariti svoju klimatsku ambiciju smanjenja emisija industrije EU-a, politika koja se zagovara nastoji prevenirati potkopavanje nelojalne konkurencije iz inozemstva. Na tom tragu Komisija predlaže mehanizam kojim bi se osiguralo da poduzeća koja uvoze u EU, čak i kad su iz zemalja s manje strogim klimatskim pravilima, moraju plaćati cijenu ugljika. Ovaj mehanizam predstavlja pozitivan signal za Urbano područje Sisak koje svojom Strategijom razvoja predviđa velik broj mjera koje imaju infrastrukturnu komponentu, a na koje će navedeni mehanizam biti primjenjiv. Tako će se omogućiti da pri njihovoj provedbi, uz zadovoljenje strateških ciljeva i politika EU-a, Urbano područje Sisak dobije najbolju vrijednost za novac u pogledu zadovoljenja kriterija utjecaja na klimatske promjene.

Štoviše, provedba Strategije razvoja Urbanog područja Sisak rezultirat će ostvarenjem temeljnih uvjeta za nastavak razvoja zelene industrije i gospodarstva općenito na navedenom području, s obzirom na to da će se predviđenim mjerama tranzicije gospodarstva na digitalno i zeleno utabati put za još ambicioznije strateške ciljeve europskoga zelenog plana u budućnosti. Potonje se prvenstveno odnosi na promidžbu uporabe obnovljivih goriva kao što je vodik u industriji i prometu.

Također, europskim zelenim planom poseban se naglasak stavlja na obnovu zgrada, pristup mobilnosti s nultim i niskim emisijama, pa čak i potporu dohotku. Strategija razvoja Urbanog područja Sisak i u tom je pogledu usklađena s navedenim, uzevši u obzir obnovu zgrada i poticanje održive mobilnosti koji su predviđeni u sklopu predviđenih mjera.

Upravo cilj 3 (Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom) predmetne Strategije u najvećoj mjeri pridonosi ostvarenju europskoga zelenog plana na lokalnoj razini. Strategija će tako pridonijeti tome da se približimo zadanim zajedničkim ciljevima Europske unije.

7.1.2. Program EU-a za gradove

Program EU-a za gradove, pokrenut 2016. Amsterdamskim paktom, započeo je ključni proces upravljanja na više razina kako bi se poboljšao položaj gradova u zakonodavstvu i kreiranju politika. Predstavlja dokument Europske unije kojim se nastoji utvrditi učinkovitiji pristup europskim politikama i zakonima te pridonijeti koheziji urbanih područja. Cilj je uključiti odgovorne osobe urbanih područja u dizajniranje politika te u implementiranje politika

Europske unije. Tako će politike EU-a postati učinkovitije te će se približiti potrebama stanovništva urbanog područja.

Prioriteti su Programa EU-a za gradove:

- inkluzija migranata i izbjeglica
- kvaliteta zraka
- urbano siromaštvo
- stanovanje
- kružna ekonomija
- poslovi i vještine lokalne ekonomije
- prilagodba klimi
- energetska tranzicija
- rješenja bazirana na prirodnim resursima
- urbana mobilnost
- digitalna tranzicija
- inovativna javna nabava.

Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Kako bi se ostvario puni potencijal Europske unije i ispunili njezini strateški ciljevi, Program EU-a za gradove nastoji uključiti gradove u postizanje bolje regulative, boljeg financiranja i boljeg znanja. U tom smislu, Strategija razvoja Urbanog područja Sisak izravno pridonosi tome da se ta nastojanja ostvare, s obzirom na to da će njezinom provedbom uključene jedinice lokalne samouprave biti glavni akteri i dionici nužnih pozitivnih reformi društva, uprave i gospodarstva na navedenom području.

Također, predmetna Strategija usklađena je s dokumentom Programa EU-a za gradove u nekoliko ciljeva. Predmetna Strategija ciljem 1 o razvoju društva u skladu je s prioritetom smanjenja urbanog siromaštva Programa EU-a za gradove. Nadalje, cilj 3 predmetne Strategije, koji uključuje zelenu tranziciju i, između ostalog, obnovu zgrada, usklađen je s prioritetima Programa EU-a za gradove na temu stanovanja, prilagodbe klimi te energetske tranzicije. Nadalje, predmetna Strategija svojim ciljem 4 o digitalizaciji javne uprave i građana odgovara prioritetu digitalne tranzicije Programa EU-a za gradove.

7.1.3. Teritorijalna agenda 2030

Teritorijalna agenda 2030 jedan je od strateških dokumenata Europske unije u kojem se ističe važnost strateškoga prostornog planiranja te se poziva na ojačavanje teritorijalne dimenzije sektorskih politika na svim razinama vlasti. Teritorijalnom agendom promiče se inkluzivna i održiva budućnost cijele Europe.

U Teritorijalnoj agendi ističu se sljedeći prioriteti:

- uravnotežena Europa
- funkcionalne regije
- integracija izvan granica
- zdrava okolina
- kružna ekonomija
- održive veze.

Teritorijalna agenda sadrži okvir usmjeren na djelovanje u cilju promicanja teritorijalne kohezije u Europi. Teritorijalna kohezija cilj je Europske unije uveden Ugovorom o Europskoj uniji (članak 3. UEU-a). Odnosi se na promicanje uravnoteženog i usklađenog teritorijalnog razvoja unutar i između država, regija, gradova i općina, kao i osiguravanje budućnosti za svamjesta i sve ljude u Europi, uz uvažavanje različitosti mjesta i supsidijarnosti. Omogućuje jednake prilike, koje uključuju dostupnost javnih usluga osobama i poduzećima gdje god se

nalazili. U Teritorijalnoj agendi naglašava se važnost i pruža smjer strateškom prostornom planiranju te poziva na jačanje teritorijalne dimenzije sektorskih politika na svim razinama upravljanja. Usmjerena je na promicanje uključive i održive budućnosti za sva mjesta te postizanje ciljeva održivog razvoja u Europi.

Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Teritorijalna agenda za fokus ima suzbijanje nejednakosti zbog kojih se Europa, države, općine i regije ne mogu dalje uspješno razvijati. Strategija razvoja Urbanog područja Sisak usklađena je s nadređenim strateškim dokumentom Teritorijalne agende s obzirom na to da će generirani gospodarski razvoj Urbanog područja Sisak utjecati na smanjenje nejednakosti u razvoju u usporedbi s ostalim područjima u Republici Hrvatskoj, ali i u odnosu na urbana područja unutar EU-a.

Dodatno, predmetna je Strategija u velikoj mjeri usredotočena na iste ciljeve i prioritete kao i Teritorijalna agenda. Kao jedan od ciljeva (cilj 3) predmetna Strategija ima zelenu tranziciju, što odgovara prioritetu zdrave okoline Teritorijalne agende u kojem se želi smanjiti utjecaj gradova i regija na klimatske promjene. Strategija urbanog područja kao jedan od ciljeva (cilj 4) ističe i potrebu za digitalnom tranzicijom, što je u skladu s prioritetom održivih veza Teritorijalne agende koji se odnosi na bolju digitalnu i fizičku povezanost.

7.1.4. Povelja iz Leipziga za održive europske gradove

Povelja iz Leipziga (dalje u tekstu: Povelja) za održive europske gradove strateški je dokument Europske unije za urbani razvoj usmjerena na razvoj i očuvanje općeg dobra. Povelja i Program EU-a za gradove navode da nacionalne i regionalne urbane politike treba ojačati kako bi se gradovi osnažili i pridonijeli dosljednoj provedbi održivoga urbanog razvoja na lokalnoj razini. Povelja je stoga poseban dokument jer se bavi razvojem gradova koji je u nadležnosti država članica te za to područje do sada nije postojala europska politika. Povelja je u skladu sa zelenom transformacijom kao ključnim ciljem Europske komisije. Poveljom su gradovi dobili veće ovlasti i samostalnost u donošenju odluka te se ističu tri dimenzije gradova:

1. pravedan grad
2. produktivan grad
3. zeleni grad.

U Povelji se također ističe potreba za digitalizacijom gradova kroz sve sektore. Novom Poveljom iz Leipziga utvrđeni su postojeći strateški smjerovi razvoja te je izložena vizija grada koji je „pravedan, zelen i produktivan” i koji se vodi načelima dobrog upravljanja:

1. urbana politika za opće dobro
2. integrirani pristup
3. građanska participacija i zajedničko stvaranje
4. upravljanje na više razina i
5. lokalizirani pristup.

Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Strategija razvoja Urbanog područja Sisak usklađena je svojim ciljevima s tri prioriteta Povelje iz Leipziga. Predmetnoj Strategiji cilj je smanjiti razlike u društvu razvojem društvene infrastrukture, razvojem usluga socijalne skrbi te poticanjem društvenih i kulturnih događanja, što je u skladu s prioritetom pravednog grada Povelje. Predmetna Strategija kao cilj ima razvoj gospodarstva i poduzetništva te povećanje zaposlenosti, što je u skladu s prioritetom produktivnog grada Povelje. Treći prioritet Povelje, zeleni grad, odnosi se na očuvanje zelenih površina, smanjenje zagađenja i povećanje energetske učinkovitosti. Predmetna Strategija u skladu je s prioritetom zelenog grada iz Povelje kroz ostvarenje cilja 3 koji se odnosi na zelenu

tranziciju obnovom zgrada i javnih zelenih površina te rekonstrukcijom infrastrukture. Strategija razvoja Urbanog područja Sisak, kao i Povelja iz Leipziga, kao cilj ističe potrebu za digitalizacijom javne uprave i građana.

Kako je utvrđeno u Novoj Povelji iz Leipziga, načela dobroga urbanog upravljanja i kvalitetnog projektiranja osiguravaju privlačna, uključiva, trajna i prilagodljiva mjesta koja ljudima mogu postati ugodnija i privlačnija za rad, život i uživanje. Tijela javne vlasti moraju proaktivno planirati visokokvalitetne i uključive projekte razvoja gradova i sela.

Provedbom predmetne Strategije tako će se pozitivno utjecati i na realizaciju Nove Povelje iz Leipziga. Drugim riječima, Strategija će pridonijeti ostvarenju vizije i načela dobrog upravljanja koji su u Povelji posebno istaknuti.

7.2. Usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine ključni je strateški dokument u financijskom razdoblju 2021. – 2027. kojim se određuju smjerovi razvoja društva i gospodarstva do 2030. U NRS-u 2030 utvrđeni su sljedeći razvojni smjerovi Republike Hrvatske:

1. održivo gospodarstvo i društvo
2. jačanje otpornosti na krize
3. zelena i digitalna tranzicija
4. ravnomjeran regionalni razvoj.

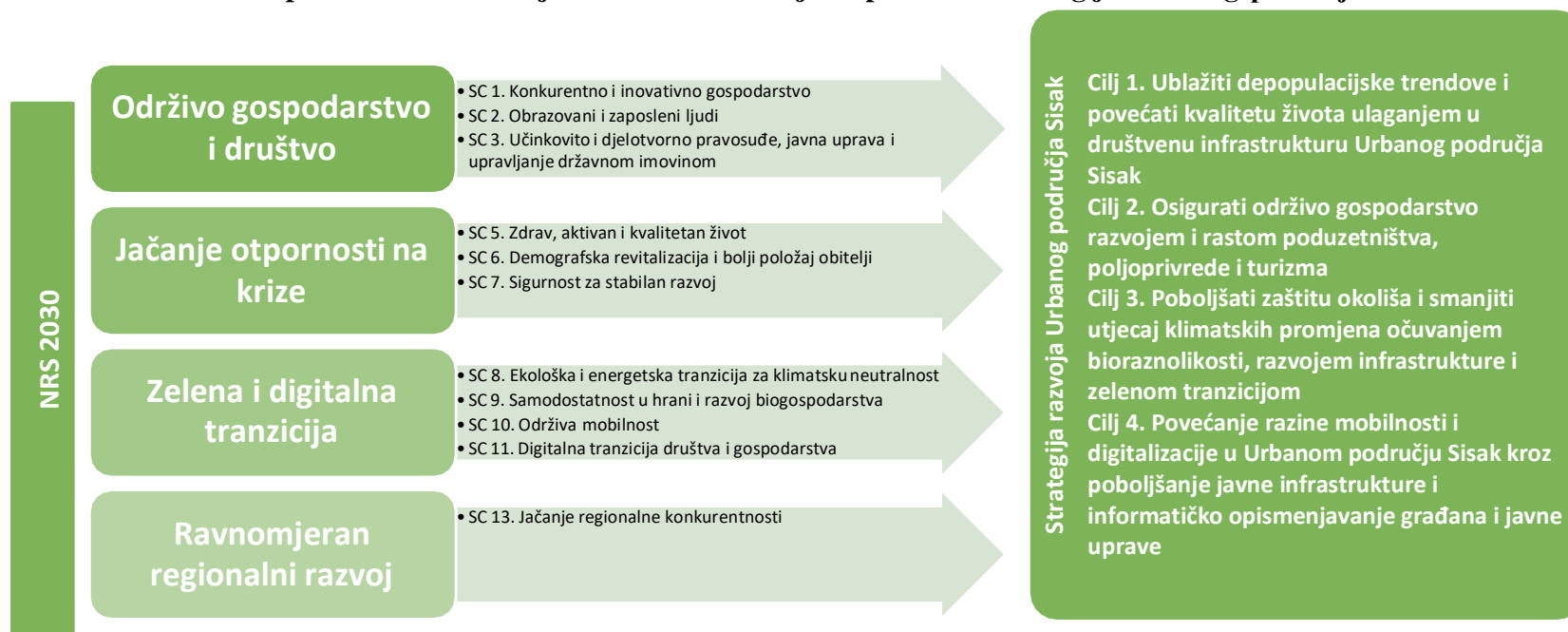
Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Strategija razvoja urbanog područja Sisak usklađena je s krovnim dokumentom Nacionalne razvojne strategije u sva četiri razvojna smjera. Predmetna Strategija usklađena je sa sljedećim najvažnijim strateškim ciljevima NRS-a 2030:

- strateški cilj 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- strateški cilj 2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- strateški cilj 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
- strateški cilj 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
- strateški cilj 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
- strateški cilj 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
- strateški cilj 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
- strateški cilj 10. Održiva mobilnost
- strateški cilj 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
- strateški cilj 13. Jačanje regionalne konkurentnosti.

U nastavku donosimo grafički prikaz navedenih strateških ciljeva NRS-a 2030.

Slika 3. Grafički prikaz strateških ciljeva NRS-a 2030 kojima pridonosi Strategija Urbanog područja Sisak

Predmetna Strategija odgovara ciljem 2 na strateški cilj 1 Nacionalne razvojne strategije.

Cilj 1 Strategije razvoja Urbanog područja Sisak u skladu je sa strateškim ciljevima 2, 5 i 6 NRS-a 2030, dok je cilj 2 Strategije usklađen s ciljevima 1, 2, 6, 7, 9 i 13 NRS-a 2030. Nadalje, cilj 3 predmetne Strategije u skladu je sa strateškim ciljem 8 NRS-a 2030. Predmetna Strategija svojim ciljem 4 usklađena je sa strateškim ciljevima 3, 10 i 11 NRS-a 2030.

7.3. Usklađenost s Planom razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine

Ovim se aktom strateškog planiranja važnim za jedinice područne (regionalne) samouprave utvrđuju srednjoročni prioriteti razvoja i posebni ciljevi županije za provedbu strateških ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. godine, a njegovom provedbom pridonijet će se jačanju razvojnih potencijala županije. Planom razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine definirana su tri prioriteta javnih politika županije, 11 posebnih ciljeva i ukupno 44 mjere.

Definirani su sljedeći prioriteti:

- prioritet 1. Gospodarski rast
- prioritet 2. Održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete života
- prioritet 3. Održivo upravljanje.

Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Grad Sisak, kao sjedište županije i sjedište urbanog područja u pitanju, ima najvažniju ulogu i odgovornost u provedbi županijskih strateških dokumenata, ali i Strategije razvoja Urbanog područja Sisak.

Strategijom će se dati dvojak doprinos ostvarenju prioriteta određenih Planom razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine. Prvenstveno, budući da su navedeni prioriteti i posebni ciljevi Plana razvoja u potpunosti obuhvaćeni ciljevima i mjerama Strategije razvoja Urbanog područja Sisak, svim promjenama koje se budu uvodile u Urbanom području Sisak utoliko će se pridonositi pokazateljima ishoda Plana razvoja. Također, s obzirom na to da je sjedište navedenoga urbanog područja sjedište županije, a time nositelj i začetnik pozitivnih trendova na njezinu području, izgledno je da će se promjene osjetiti i ekonomski prelijevati i na ostatak županije, čime će se izravno pozitivno utjecati na postizanje ciljeva definiranih Planom razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine.

Osim toga, Strategija razvoja Urbanog područja Sisak usklađena je sa strateškim dokumentom i u pogledu vizije koja Sisačko-moslavačku županiju vidi kao održivu, konkurentnu i privlačnu regiju u kojoj se znanje i inovacija spajaju s prirodom i poviješću stvarajući okruženje za dobro, ugodno i visokokvalitetno življenje.

7.4. Usklađenost sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. – 2027.

Strategija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021. – 2027. kao viziju ima obrazovane stanovnike koji su konkurentni na tržištu rada te je prisutna visoka razina zaposlenosti u županiji.

U Strategiji razvoja ljudskih potencijala utvrđena su tri posebna cilja:

1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije
2. Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva
3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada.

Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Sisak sa strateškim dokumentom

Strategija razvoja Urbanog područja Sisak u skladu je sa strateškim dokumentom Strategija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021. – 2027. Strategija Urbanog područja Sisak svojim ciljem 1 razvoja društva odgovara posebnim ciljevima 1 i 3 Strategije razvoja ljudskih potencijala. Naime, namjera je Strategijom razvoja Urbanog područja Sisak poboljšati usluge socijalne skrbi, kao i ponudu društvenih događanja čime će

se poboljšati socijalna kohezija. Cilj 2 Strategije razvoja Urbanog područja Sisak u skladu je s ciljem 2 Strategije razvoja ljudskih potencijala jer se oba cilja odnose na razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva koje će posljedično dovesti do porasta broja zaposlenih.

Ciljevi, prioriteti i mjere definirane SRUP-om usklađeni su s hijerarhijski nadređenim strateškim okvirom te pridonose strateškim ciljevima europskih i nacionalnih strateških dokumenata: europskoga zelenog plana, Programa EU- a za gradove, Teritorijalne agende 2030, Povelje iz Leipziga za održive europske gradove, Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, Plana razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine te Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. – 2027.

8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju

Ovo poglavlje sadrži opis prioriteta odgovarajućih područja javnih politika u srednjoročnom razdoblju, koji su usklađeni sa zaključcima analize srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala u odgovarajućem području javnih politika.

Javne politike označavaju akcije koje uključuju zajedničke interese stanovništva te se s pomoću njih rješavaju utvrđeni problemi zajednice. Na temelju utvrđenih razvojnih potreba urbanog područja moguće je definirati područja javnih politika u kojima je potrebno djelovati kako bi se ostvario napredak unutar urbanog područja.

U skladu s krovnim dokumentom Nacionalne razvojne strategije utvrđena su sljedeća područja javnih politika koje će biti prioritet u srednjoročnom razdoblju:

- razvoj poduzetništva i obrta
- politika zapošljavanja
- kulturna politika
- obrazovna politika
- zdravstvena politika
- obiteljska politika
- politika zaštite okoliša
- prometno-infrastrukturna politika
- politika razvoja informacijskog društva.

Strategijom razvoja Urbanog područja Sisak kao jedan od prioriteta ističe se razvoj održivog gospodarstva u sklopu kojeg se naglasak stavlja na razvoj poduzetništva i obrta. Cilj je potaknuti razvoj novih poduzetnika kroz poticajno poslovno okruženje te pristup financijskoj pomoći pri osnivanju poduzeća.

Politika zapošljavanja drugi je važan stup javnih politika koji se nadovezuje na razvoj gospodarstva i poduzetništva. Rastom broja poduzeća povećat će se i zaposlenost urbanog područja.

U sklopu turističke ponude urbanog područja namjera je ojačati raznovrsnu ponudu kulturne, povijesne i prirodne baštine. U području obrazovne politike naglasak je na obnovi i izgradnji novih objekata za odgoj i obrazovanje s naglaskom na rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Razvoj obrazovne politike pozitivno će se odraziti i na demografiju smanjenjem iseljavanja stanovništva s Urbanog područja Sisak te na povećanje socijalne uključenosti. U području zdravstva cilj je stanovništvu osigurati kvalitetnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu i zdravstvenu skrb kroz modernizaciju zdravstvene infrastrukture. U sferi obiteljske politike cilj je Strategije demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji, gdje će se raditi na ublažavanju negativnih demografskih trendova te na izgradnji povoljnog okruženja za mlade i obitelji.

Predmetna Strategija kao jedno od glavnih područja akcije ističe područje zaštite okoliša putem zelene i digitalne tranzicije. Cilj je provesti energetska i ekološka tranziciju kojima će se postići klimatska neutralnost. Navedenom će cilju pridonijeti energetska obnova zgrada koje su većim dijelom stradale u potresu 2020. Obnova i izgradnja obuhvaća i područje prometne infrastrukture, gdje je potrebno provesti ekstenzivnu obnovu cesta i željeznice, kao i proširiti biciklističke i pješačke staze te povećati sigurnost cestovnog prometa. Digitalna tranzicija iznimno je važan dio predmetne Strategije jer će njezina provedba imati pozitivan utjecaj na okoliš te će se povećati informatička pismenost stanovništva i ubrzati rad javnih institucija.

Na temelju utvrđenih razvojnih potreba Urbanog područja Sisak definirano je devet područja javnih politika u kojima je potrebno djelovati kako bi se ostvario napredak unutar urbanog područja: razvoj poduzetništva i obrta, politika zapošljavanja, kulturna politika, obrazovna politika, zdravstvena politika, obiteljska politika, politika zaštite okoliša, prometno-infrastrukturna politika i politika razvoja informacijskog društva.

9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda

U nastavku su prikazani posebni ciljevi SRUP-a povezani s razvojnim potrebama i potencijalima odgovarajućih upravnih područja javnih politika kojima se ostvaruje provedba odgovarajućega strateškog cilja iz hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja, odnosno posebni ciljevi SRUP-a povezani su sa strateškim ciljevima NRS-a 2030. Za svaki pojedini posebni cilj SRUP-a odabrani su pokazatelji ishoda koji omogućuju praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenoga posebnog cilja. Navedene su početne i ciljne vrijednosti pokazatelja učinka svakog navedenog strateškog cilja NRS-a 2030. SRUP identificira četiri posebna cilja (detaljni opis ciljeva, prioriteta i mjera nalazi se u 4. poglavlju):

- **cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak**
- **cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma**
- **cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom**
- **cilj 4. Povećati razinu mobilnosti i digitalizacije u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture i informatičkog opismenjavanja građana i javne uprave.**

Navedeni strateški ciljevi NRS-a adresiraju specifične potrebe urbanog područja i lako su mjerljivi. Pridonosit će i ostvarenju strateških ciljeva NRS-a 2030 i pokazatelja učinka kako je navedeno u tabličnom prikazu u nastavku.

Strateški cilj 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo		
Pokazatelj učinka: BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u postotku prosjeka EU-a	Početna vrijednost: 65 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: 75 %
Pokazatelj učinka: indeks globalne konkurentnosti (GCI)	Početna vrijednost: 63. mjesto (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: < 45. mjesta
Pokazatelj učinka: udio ukupnih ulaganja za istraživanje i razvoj (GERD)	Početna vrijednost: 0,97 % (2018.)	Ciljna vrijednost 2030.: 3 %
Pokazatelj učinka: Europska ljestvica uspjeha u inoviranju	Početna vrijednost: 25. mjesto u EU-u (2020.)	Ciljna vrijednost 2030.: < 18. mjesta
Pokazatelj učinka: vrijednost izvoza roba i usluga u postotku BDP-a	Početna vrijednost: 52,30 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: 70 %
Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma		
Pokazatelj učinka: broj poduzeća koja su primila potporu	Početna vrijednost (n – 1): 0	Ciljna vrijednost (n + 2): 10

Pokazatelj učinka: broj novih poduzetničkih zona	Početna vrijednost (n – 1): 8	Ciljna vrijednost (n + 2): 9
Pokazatelj učinka: povećanje broja gospodarstvenika u poljoprivrednom sektoru	Početna vrijednost (n – 1): 34	Ciljna vrijednost (n + 2): 35
Pokazatelj učinka: indeks turističke razvijenosti JLS-a	Početna vrijednost (n – 1): 3603	Ciljna vrijednost (n + 2): 3750

Strateški cilj 2. Obrazovani i zaposleni ljudi

Pokazatelj učinka: obuhvat djece od 4. godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	Početna vrijednost: 83 %	Ciljna vrijednost 2030.: > 97 %
Pokazatelj učinka: PISA – Program međunarodne procjene znanja i vještina učenika	Početna vrijednost: 479 bodova (čitalačka pismenost) (2018.)	Ciljna vrijednost 2030.: dostići prosjek zemalja OECD-a
Pokazatelj učinka: duljina vremena koje učenici provode u nastavnom procesu (primarno i sekundarno obrazovanje)	Početna vrijednost: Primarno: 1890 sati Niže sekundarno: 2651 sat (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: dostići prosjek EU-a
Pokazatelj učinka: postotak visokoobrazovanih u dobnoj skupini 30 – 31	Početna vrijednost: 33,1 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: dostići prosjek EU-a
Pokazatelj učinka: stopa zaposlenosti (dobna skupina 20 – 64)	Početna vrijednost: 66,70 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: 75 %
Pokazatelj učinka: stopa sudjelovanja odraslih (dobna skupina 25 – 64) u cjeloživotnom obrazovanju	Početna vrijednost: 3,5 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: dostići prosjek EU
Pokazatelj učinka: udio privremeno zaposlenih u ukupno zaposlenima (ugovori na određeno vrijeme)	Početna vrijednost: 18,1 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: dostići prosjek EU-a

Cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak

Pokazatelj učinka: vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih)	Početna vrijednost (n – 1): 49,8 %	Ciljna vrijednost (n + 2): 49,9 %
Pokazatelj učinka: godišnja stopa emigracije	Početna vrijednost (n – 1):	Ciljna vrijednost (n+2):
Pokazatelj učinka:	Početna vrijednost (n – 1): 3	Ciljna vrijednost (n + 2): 3

broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja		
Pokazatelj učinka: broj učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja	Početna vrijednost (n – 1):	Ciljna vrijednost (n + 2):
Pokazatelj učinka: broj obnovljenih/rekonstruiranih ustanova u kulturi	Početna vrijednost (n – 1): 0	Ciljna vrijednost (n + 2): 3

Strateški cilj 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji

Pokazatelj učinka: stopa totalnog fertiliteta	Početna vrijednost: 1,47 djece (2018.)	Ciljna vrijednost 2030.: 1,8 djece
Cilj 1. Ublažiti depopulacijske trendove i povećati kvalitetu života ulaganjem u društvenu infrastrukturu Urbanog područja Sisak		
Pokazatelj učinka: vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih)	Početna vrijednost (n – 1): 49,8 %	Ciljna vrijednost (n + 2): 49,9 %
Pokazatelj učinka: godišnja stopa emigracije	Početna vrijednost (n – 1):	Ciljna vrijednost (n + 2):
Pokazatelj učinka: broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	Početna vrijednost (n – 1): 3	Ciljna vrijednost (n + 2): 2
Pokazatelj učinka: broj učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja	Početna vrijednost (n – 1):	Ciljna vrijednost (n + 2):
Pokazatelj učinka: broj obnovljenih/rekonstruiranih ustanova u kulturi	Početna vrijednost (n – 1): 0	Ciljna vrijednost (n + 2): 3

Strateški cilj 7. Sigurnost za stabilan razvoj

Pokazatelj učinka: BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u postotku prosjeka EU-a	Početna vrijednost: 65 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: 75 %
Pokazatelj učinka: pojava kriminala, nasilja ili vandalizma po postotku prijava	Početna vrijednost: 2,7 % (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: ostati najbolji u EU-u
Cilj 4. Povećati razinu mobilnosti i digitalizacije u Urbanom području Sisak kroz poboljšanje javne infrastrukture i informatičkog opismenjavanja građana i javne uprave		

Pokazatelj učinka: broj novih e-usluga za građane	Početna vrijednost (n – 1): 2	Ciljna vrijednost (n + 2): 5
Pokazatelj učinka: ukupan broj prevezenih putnika na svim linijama autobusnog prijevoza (gradski, prigradski, otoci)	Početna vrijednost (n – 1): 940 783	Ciljna vrijednost (n + 1): 1 000 000

Strateški cilj 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost

Pokazatelj učinka: emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.)	Početna vrijednost: 75,23 %	Ciljna vrijednost 2030.: 65 %
Pokazatelj učinka: stopa recikliranja komunalnog otpada	Početna vrijednost: 25,30 % (2018.)	Ciljna vrijednost 2030.: 55 %
Pokazatelj učinka: udio obnovljenih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	Početna vrijednost: 28,02 % (2018.)	Ciljna vrijednost 2030.: 36,40 %

Cilj 3. Poboljšati zaštitu okoliša i smanjiti utjecaj klimatskih promjena očuvanjem bioraznolikosti, razvojem infrastrukture i zelenom tranzicijom

Pokazatelj učinka: energetska učinkovitost u javnim zgradama	Početna vrijednost (n – 1): 0	Ciljna vrijednost (n + 2): 2
Pokazatelj učinka: udio energije iz OIE u konačnoj potrošnji	Početna vrijednost (n – 1): 0 %	Ciljna vrijednost (n + 2): 5 %

Strateški cilj 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva

Pokazatelj učinka: produktivnost rada u poljoprivredi	Početna vrijednost: 6.107,00 EUR/GJR (2019.) GJR = godišnja jedinica rada	Ciljna vrijednost 2030.: 10.000,00 EUR/GJR
--	---	---

Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma

Pokazatelj učinka: broj poduzeća koja su primila potporu	Početna vrijednost (n – 1): 0	Ciljna vrijednost (n + 2): 10
Pokazatelj učinka: broj novih poduzetničkih zona	Početna vrijednost (n – 1): 8	Ciljna vrijednost (n + 2): 9
Pokazatelj učinka: povećanje broja gospodarstvenika u poljoprivrednom sektoru	Početna vrijednost (n – 1): 34	Ciljna vrijednost (n + 2): 35
Pokazatelj učinka: indeks turističke razvijenosti JLS-a	Početna vrijednost (n – 1): 3603	Ciljna vrijednost (n + 2): 3750

Strateški cilj 13.: Jačanje regionalne konkurentnosti		
Pokazatelj učinka: regionalni indeks konkurentnosti	Početna vrijednost: 32 (2019.)	Ciljna vrijednost 2030.: 38
Cilj 2. Osigurati održivo gospodarstvo razvojem i rastom poduzetništva, poljoprivrede i turizma		
Pokazatelj učinka: broj poduzeća koja su primila potporu	Početna vrijednost (n – 1): 0	Ciljna vrijednost (n + 2): 10
Pokazatelj učinka: broj novih poduzetničkih zona	Početna vrijednost (n – 1): 8	Ciljna vrijednost (n + 2): 9
Pokazatelj učinka: povećanje broja gospodarstvenika u poljoprivrednom sektoru	Početna vrijednost (n – 1): 34	Ciljna vrijednost (n + 2): 35
Pokazatelj učinka: indeks turističke razvijenosti JLS-a	Početna vrijednost (n – 1): 3603	Ciljna vrijednost (n + 2): 3750

10. Terminski plan provedbe projekata od strateške važnosti

Ovo poglavlje prikazuje zalihu projekata koju su formirali dionici Urbanog područja Sisak tijekom pripreme SRUP-a.

Projekti su podijeljeni prema pet ciljeva politike u skladu s Uredbom (EU) 2021/1058. Prema Uredbi (EU) 2021/1058, putem mehanizma ITU moguća su ulaganja u sklopu sljedećih ciljeva:

- **cilj politike br. 1:** Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe te regionalne povezanosti IKT-a
- **cilj politike br. 2:** Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija ugljika koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prijelaza na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprječavanja rizika i upravljanja rizicima te održive urbane mobilnosti
- **cilj politike br. 3:** Povezanija Europa jačanjem mobilnosti
- **cilj politike br. 4:** Uključivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava
- **cilj politike br. 5:** Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa.
-

Navedeni projekti usklađeni su sa sljedećim specifičnim ciljevima Integriranoga teritorijalnog programa 2021. – 2027. (ITP):

- specifični cilj 1.iii. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja
- specifični cilj 2.viii. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika
- specifični cilj 5.i. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.

U nastavku se nalazi pregled broja projekata ITU-a urbanog područja u korelaciji s pojedinim ciljem politike i specifičnim ciljevima ITP-a.

Tablica 7. Projekti prema ciljevima politike i prema specifičnim ciljevima ITP-a

CILJ POLITIKE	BROJ STRATEŠKIH PROJEKATA
1. pametnija Europa	4
2. zelenija, otporna Europa	4
3. povezana Europa	2
4. uključiva Europa	7
5. Europa bliža građanima	13
UKUPNO	30

SPECIFIČNI CILJ ITP-a	BROJ STRATEŠKIH PROJEKATA
Specifični cilj 1.iii. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja	3
Specifični cilj 2.viii. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika	5
Specifični cilj 5.i. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	22
UKUPNO:	30

Izvor: autori

U nastavku su prikazani projekti od strateške važnosti za Urbano područje Sisak koji se planiraju financirati iz sredstava EU-a uz naznaku usklađenosti pojedinog projekta s ciljevima politike prema Uredbi (EU) 2021/1058 te s navedenim specifičnim ciljevima Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027.

Cilj politike br. 1 / specifični ciljevi 1.iii i 5.i
Projekt: Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede – „Vajda” – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a
Opis projekta: Projekt obuhvaća ulaganje u potpurnu poduzetničku infrastrukturu tipa poduzetnički akcelerator, u cilju obnavljanja peradarske proizvodnje i povezanih poljoprivrednih djelatnosti na principima inovativne („slobodan uzgoj”), održive (zelene tehnologije) i „pametne” poljoprivrede (digitalne tehnologije). Ulaganja će obuhvatiti prilagođavanje ove <i>brownfield</i> lokacije suvremenim infrastrukturnim zahtjevima, izgradnju modularne proizvodno-skladišne hale za najam poduzetnicima, manje klaonice i hladnjače te poslovne zgrade s uredima, laboratorijima za kontrolu kvalitete, prostorom za <i>coworking</i> , manjim ugostiteljskim objektom i prodajno-komercijalnim prostorima.
Spremnost projekta: idejna faza
Planirano trajanje projekta: 2023. – 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 24.839.761,60 kn / 3.296.802,92 EUR
Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i
Projekt: Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40 (Grad Sisak) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a
Opis projekta: Bespovratnim sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije dobivena su sredstva za izradu projektno-tehničke dokumentacije te izvođenje radova konstrukcijske obnove. Po završetku projekta planirani su cjelovita obnova i opremanje zgrade, kao i njezina energetska obnova te prenamjena u prostor za <i>coworking</i> .
Spremnost projekta: izrađena projektno-tehnička dokumentacija, radovi konstrukcijske obnove u tijeku

Planirano trajanje projekta: 4 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 17.238.085,81 kn / 2.287.887,16 EUR
Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a, mehanizam ITU

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i

Projekt: Infocentar Kupska šiklja (Grad Sisak) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Provedbom projekta **Infocentar Kupska šiklja** predviđa se izgradnja multimedijuskog centra sa željom prezentacije nasljeđa koje imamo, jednako kao i važnosti riječnog ušća, plovidbe rijekom, flore i faune, gastronomije brodarar te načina života uz rijeku. Javni prostor kupališta Zibel te okolnog prostora uredio bi se tako da se obnove postojeći sportski tereni, dječja igrališta, urbana i parkovna infrastruktura te cestovni pristup za vozila i pješake zajedno s parkiralištem tako da se reguliraju i označe parkirališna mjesta te ugrade separatori ulja i sakupljanja otpadnih voda koje sada odlaze nepročišćene u tlo.

Spremnost projekta: idejno rješenje

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 18.836.250,00 kn / 2.500.000,00 EUR

Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Centar znanja i planetarij Munjara (Grad Sisak) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Bespovratnim sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije dobivena su sredstva za izradu projektno-tehničke dokumentacije te izvođenje radova konstrukcijske obnove. Po završetku projekta planirana je cjelovita obnova zgrade i prenamjena u Centar znanja i planetarij – edukativnu ustanovu u kojoj se simuliraju pojave na nebeskom svodu s pomoću projekcije na kupolasti svod.

Spremnost projekta: izrađena je projektno-tehnička dokumentacija, a izvođenje radova konstrukcijske obnove je u tijeku

Planirano trajanje projekta: 4 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 24.481.414,68 kn / 3.249.242,11 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a i mehanizam ITU

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Kulturni centar braće Radić (Martinska Ves) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Cilj je provedbe projekta unaprijeđena društvena infrastruktura prvenstveno kroz objekt koji će trajno promicati nasljeđe braće Radić. Taj cilj ostvarivat će se kroz različite programe, suradnje, edukacije, stručne skupove, predavanja i slično, ne umanjujući pritom važnost planiranoga stalnog izložbenog postava koji će prikazivati život i rad Antuna i Stjepana Radića, ali i život sela i gradova Posavine 19. i 20. stoljeća, te organiziranje tematskih manifestacija (otvorenih ljetnih pozornica i okupljanja vlasnika obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava) u sve tri jedinice u sastavu Urbanog područja Sisak. Izložbeni postav bit će otvoren svim posjetiteljima, a namjera je Centra dovesti u Desno Trebarjevo djecu osnovnih i srednjih škola, gdje će ih se uz stručno vodstvo, prilagođeno njihovoj dobi, provesti kroz život i djelo braće Radić.

Spremnost projekta: izrađena kompletna projektna dokumentacija (glavni projekt), ishođena građevinska dozvola, izvršna od 11. listopada 2017., ishođena Izmjena i dopuna građevinske dozvole, izvršna od 31. prosinca 2019.(u skladu s izmjenom i dopunom glavnog projekta), osnovan Kulturni centar braće Radić kao ustanova u kulturi

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 15.069.000,00 kn / 2.000.000,00 EUR
Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu (Auto promet Sisak d.o.o.) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Cilj je projekta spajanje informacijske infrastrukture na razini Urbanog područja Sisak u cilju poboljšanja usluge urbanog područja prema građanima i poduzetnicima na svim razinama. Standardiziranjem digitalne usluge bolje bi se povezale baze podataka urbanog područja te proračunskih korisnika i trgovačkih društava. Projektom bi se nastojalo postići da cijeli sustav informacijsko-komunikacijske infrastrukture bude povoljniji, odnosno jeftiniji, a pohrana podataka sigurnija i centralizirana. Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu projekt je kojim će se spojiti informacijska infrastruktura gradske uprave s informacijskim infrastrukturom proračunskih korisnika te trgovačkih društava Grada Siska na jedinstvenom prostoru. Cilj je projekta energetska obnova zgrade te ulaganje u hardversku i softversku infrastrukturu, povezane baze podataka, digitalizirane interne procese, digitalno educirane kadrove i osnaženu organizacijsku strukturu. Spajanjem informacijske infrastrukture na razini Grada Siska poboljšava se usluga za građane i poduzetnike na svim razinama.

Spremnost projekta: idejna faza – izrada projektne dokumentacije

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 22.603.500,00 kn / 3.000.000,00 EUR

Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Sportski kompleks Caprag (Sportsko-rekreacijski centar Sisak) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Projektom bi se derutna zgrada (*brownfield* područje) energetske obnovila i prenamijenila u gimnastičku dvoranu, a u prostoru ispred dvorane uredio bi se okoliš. Glavni je cilj projekta revitalizacija i vraćanje u pogon dvorane uz Otvorene bazene Caprag koja je zatvorena za upotrebu 2015., a dodatno oštećena u potresu 2020. Dodatnim ulaganjima omogućit će se gimnastičkom klubu Sisak bolje uvjete za treniranje i povratak natjecatelja u matični grad. Različitim programima omogućit će se rekreativno bavljenje gimnastikom osobama različite životne dobi. Svrha je projekta poticanje razvoja sportske infrastrukture te zadovoljavanja javnih potreba. Opći je cilj projekta unaprjeđenje kvalitete života i poboljšanje lokalnih usluga, a specifični je cilj projekta omogućiti lokalnom stanovništvu adekvatan i pristupačan prostor, namijenjen kvalitetnijoj organizaciji slobodnog vremena, s naglaskom na društvene i edukacijske aktivnosti.

Spremnost projekta: idejno rješenje

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 18.836.250,00 kn / 2.500.000,00 EUR

Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Interpretacijski centar Segestica – Siscia (Grad Sisak) – STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Trenutačno zapuštena *brownfield* lokacija obnovila bi se, revitalizirala i energetske obnovila, a novoosnovani Interpretacijski centar prikazao bi povijest industrije cijeloga Urbanog područja Sisak u stalnom postavu, ali i kroz tematske izložbe. Svrha je projekta osigurati ne samo obnovu nego i unaprjeđenje upravljanja industrijskom kulturnom

baštinom u cilju doprinosa održivom razvoju na lokalnoj razini, a i šire. Osim očuvanja objekata industrijske baštine, stvaraju se preduvjeti ne samo očuvanja kulturne baštine nego i valorizacije industrijske i arheološke baštine u kulturno-turističke i razvojne svrhe. Cilj je projekta od zapuštenog *brownfield* područja napraviti mjesto dobrih vibracija, gdje se održavaju izložbe, predavanja, projekcije ili koncerti za sve stanovnike urbanog područja.
Spremnost projekta: izrađen glavni projekt, izvedbeni projekt i projekt opremanja
Planirano trajanje projekta: 3 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 69.884.755,46 kn / 9.275.301,01 EUR
Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 5 / specifični ciljevi 5.i i 2.viii

Projekt: Perivoj Viktorovac (Grad Sisak) –STRATEŠKI PROJEKT ITU-a

Opis projekta: Projektom je predviđena revitalizacija perivoja Viktorovac, nove pješačke i biciklističke staze, uređenje dječjeg igrališta, kao i krajobrazno uređenje svih objekta oborinske odvodnje – kišni vrtovi.

Spremnost projekta: idejno rješenje

Planirano trajanje projekta: 18 mjeseci

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 22.878.919,00 kn/ 3.000.000,00 EUR

Planirani izvori financiranja: mehanizam ITU

Cilj politike br. 1 / specifični cilj 5.i

Projekt: Sisak na dlanu (Grad Sisak)

Opis projekta: Digitalizacija gradske uprave pridonijet će poboljšanju i ubrzanju internih procesa na razini gradske uprave, trgovačkih društava, ustanova i proračunskih korisnika. Cilj je projekta digitalizacija internih poslovnih procesa, smanjenje korištenja papira i samim time očuvanje okoliša te informatizacija poslovanja. Digitalizacija je zamišljena u oba smjera – građani prema gradskoj upravi te gradska uprava prema građanima, u cilju uspostave aplikativnih rješenja za olakšani pristup dostupnim uslugama gradske uprave.

Spremnost projekta: idejna faza

Planirano trajanje projekta: 2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 9.000.000,00 kn / 1.194.505,28 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 1 / specifični cilj 1.iii

Projekt: Uspostava razvojnog centra u području poljoprivrede (Općina Sunja)

Opis projekta: Uspostava razvojnog centra omogućila bi povećanje konkurentnosti cijelog urbanog područja. Cilj je razviti multisektorsko okruženje u kojemu će se stvarati prilike za razvoj prije svega proizvodnje, prerade i marketinga za poljoprivredne i nepoljoprivredne djelatnosti (uključujući turizam).

Spremnost projekta: idejna faza

Planirano trajanje projekta: 2020. – 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 30.000.000,00 kn / 3.981.684,25 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 2 / specifični cilj 2.viii

Projekt: Izgradnja biciklističkih staza (Grad Sisak)

Opis projekta: Rekonstrukcija i izgradnja biciklističkih staza i trakova u Aleji narodnih heroja, i ulicama Ante Kovačića, Marijana Cvetkovića, braće Kavurić, hrvatskoga narodnog preporeda te Andrije Hebranga – 3. i 4. faza

Spremnost projekta: ishođena građevinska dozvola
Planirano trajanje projekta: 3 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:
3. faza: 937.500,00 kn; 4. faza: 1.590.000,00 kn, ukupno: 2.527.500,00 kn / 335.456,90 EUR
Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 2 / specifični cilj 5.i
Projekt: Izrada projektno-tehničke dokumentacije za rekonstrukciju Mlinice (Općina Sunja)
Opis projekta: Postojeća zgrada mlina postaje mala hidroelektrana namijenjena proizvodnji električne energije s namjerom prodaje proizvedene električne energije u elektroenergetski sustav RH.
Spremnost projekta: ishođena lokacijska dozvola, izrađen idejni projekt, izrađen idejni strojarski projekt, izrađen idejni elektrotehnički projekt
Planirano trajanje projekta: do 2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 7.000.000,00 kn / 929.059,66 EUR
Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 3 / specifični cilj 5.i
Projekt: Rekonstrukcija Mlinice (Općina Sunja)
Kratki opis projekta: Cilj je ulaganja vanjsko i unutarnje uređenje zgrade mlinice radi povećanje turističkog potencijala i uređenje kupališta na rijeci Sunji.
Spremnost projekta: idejna faza
Planirano trajanje projekta: 2023./2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.000.000,00 kn / 132.722,81 EUR
Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 3 / specifični cilj 5.i
Projekt: Izgradnja sportskih terena (Općina Sunja)
Opis projekta: Cilj je ulaganja izgradnja manjih sportskih terena u okviru parka Osnovne škole u Sunji.
Spremnost projekta: idejna faza
Planirano trajanje projekta: 2023./2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.000.000,00 kn / 265.445,62 EUR
Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i
Projekt: Izgradnja dječjeg vrtića u mjestu Sunja (Općina Sunja)
Opis projekta: Izgradnja dječjeg vrtića u Općini Sunja kako bi se osigurao dovoljan broj mjesta za svu djecu vrtićke dobi.
Spremnost projekta: izrađen glavni projekt, ishođena građevinska dozvola
Planirano trajanje projekta: 2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 16.000.000,00 kn / 2.123.564,93 EUR
Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i
Projekt: Izgradnja parkirališta kod Osnovne škole Sunja (Općina Sunja)

Opis projekta: Izgradnjom parkirališta osigurao bi se dovoljan broj parkirališnih mjesta za autobuse i kombije kojima se pruža organizirani prijevoz djece u školu, za djelatnike škole i roditelje.

Spremnost projekta: ishodena građevinska dozvola, izrađen glavni građevinski projekt i elektrotehnički projekt

Planirano trajanje projekta: 2 godine.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.337.500,00 kn / 177.516,76 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i

Projekt: Izgradnja igrališta s pratećim sadržajem kraj Osnovne škole Sunja (Općina Sunja)

Opis projekta: Izgradnjom igrališta omogućilo bi se kvalitetnije bavljenje sportom djece i odraslih.

Spremnost projekta: izrađen glavni projekt, ishodena građevinska dozvola

Planirano trajanje projekta: do 2025.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 750.000,00 kn / 99.542,11 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i

Projekt: Obrazovno-istraživački centar Velika Gradusa (Općina Sunja)

Opis projekta: Obnova stare škole i stavljanje u funkciju kao edukacijsko-istraživačkog centra za istraživače, studente, poljoprivrednike i turiste.

Spremnost projekta: idejna faza, faza projektiranja

Planirano trajanje projekta: do 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 5.000.000,00 kn / 663.614,04 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 2.viii

Projekt: Pametne autobusne nadstrešnice (Grad Sisak)

Opis projekta: Nabava i ugradnja pametne i zelene opreme – nadstrešnica sa zaslonima.

Spremnost projekta: projektni zadatak

Planirano trajanje projekta: godinu dana

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.500.000,00 kn / 331.807,02 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 2.viii

Projekt: Izgradnja pješačko-biciklističkog mosta Tišina (Martinska Ves)

Opis projekta: Pješačko-biciklistički most preko rijeke Save između naselja Tišina Kaptolska i Tišina Erdedska omogućit će bolje standarde života u području ovih dvaju naselja, kao i bolju povezanost. Na mostu se planira izvođenje pješačke i biciklističke staze minimalne širine za dvosmjerni promet pješaka i biciklista. Prema idejnom rješenju most bi se trebao graditi 25 m nizvodno od kapele u Tišini Kaptolskoj. Raspon mosta (lukova) je 155 m.

Spremnost projekta: izrađeno idejno rješenje i projektni zadatak, razrađen troškovnik za uslugu projektiranja, donesene su Izmjene prostornog plana Sisačko-moslavačke županije u koje je uvršten most Tišina

Iskazan interes partnera na projektu:

1. Sisačko-moslavačka županija

2. Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije

3. Hrvatske vode

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 25.750.000,00 kn / 3.981.684,26 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Uređenje Parka poginulih branitelja uz izgradnju dječjeg igrališta (Općina Sunja)

Opis projekta: Plan je ulaganja uređenje Parka poginulih branitelja Sunje s dječjim igralištem.

Spremnost projekta: Idejna faza

Planirano trajanje projekta: 2023. – 2025.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.000.000,00 kn / 265.445,62 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Uređenje javne površine – parka ispred zgrade Općine i obnova spomenika kralju Tomislavu u Sunji (Općina Sunja)

Opis projekta: Cilj je ulaganja obnova i zaštita kulturnog naslijeđa općine – spomenika kralju Tomislavu u Sunji te uređenje javne površine – parka ispred zgrade Općine.

Spremnost projekta: izrađen glavni projekt

Planirano trajanje projekta: 2023./2024.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 881.536,50 kn / 117.000,00 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Izgradnja tržnice u mjestu Sunja (Općina Sunja)

Opis projekta: Izgradnjom tržnice omogućio bi se obiteljskim poljoprivrednim proizvođačima direktan plasman proizvoda lokalnom stanovništvu, a stanovništvu opskrba domaćim proizvodima.

Spremnost projekta: idejna faza – faza projektiranja

Planirano trajanje projekta: 2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 6.000.000,00 kn / 796.336,85 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Uređenje i obnova Parka skulptura (Grad Sisak)

Opis projekta: Uređenje i obnova jedinstvene zaštićene zbirke skulptura na otvorenom u naselju Caprag kao važnog segmenta industrijske baštine grada Siska kroz rekonstrukciju i uređenje svih prilaznih staza i komunikacija, muzeološku interpretaciju te uređenje informativnoga kulturnog centra za posjetitelje. Revitalizacija javnog prostora naselja Caprag kroz uređenje i poboljšanje komunalne infrastrukture.

Spremnost projekta: napravljeno idejno rješenje

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 25.000.000,00 kn / 3.318.070,21 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i

Projekt: Rekonstrukcija Kuće Striegl (Grad Sisak)

Opis projekta: Spomen-kuća Slave Striegla u njegovoj obiteljskoj kući u pješačkoj zoni s interaktivnim stalnim postavom Strieglova opusa i galerijskim, multimedijalnim prostorom za posjetitelje; prezentacija građanske povijesti Siska, kao i urbanog identiteta i razvoja grada kroz likovni opus u autentičnoj arhitekturi u centru grada; doprinos kvaliteti urbanog tkiva grada Siska smještajem muzejsko-galerijskog prostora u samom centru grada.

Spremnost projekta: građevinska dozvola i izvedbeni projekt sa svim troškovnicima

Planirano trajanje projekta: godinu dana

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 15.000.000,00 kn / 1.990.842,14 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 5 / specifični cilj 5.i**Projekt: Utvrda Stari grad (Grad Sisak)**

Opis projekta: Obnova i uređenje utvrde Stari grad, u cilju unaprjeđenja kulturne baštine i novih zapošljavanja.

Spremnost projekta: projektno-tehnička dokumentacija za cjelovitu obnovu u visokoj fazi izrade; potrebno je financirati opremanje stalnoga muzejskog postava

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 45.000.000,00 kn / 5.972.526,38 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 4. / specifični cilj 5.i**Projekt: Odgojno-obrazovni kompleks Galdovo (Grad Sisak)**

Opis projekta: Izgradnja nove škole i uređenje sportskih terena. Projektom se želi povećati modernizacija ponude osnovnoškolskog obrazovanja.

Spremnost projekta: ishoda građevinska dozvola, pripreme za izvedbeni projekt

Planirano trajanje projekta: 2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 43.868.749,00 kn / 5.822.383,57 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 2 / specifični cilj 2.viii**Projekt: Rekonstrukcija pješačkih mostova i izgradnja biciklističkih staza (Općina Sunja)**

Opis projekta: Cilj je ulaganja rekonstrukcija pješačkih mostova na rijeci Sunji koji povezuju Radićevu i Savsku ulicu i izgradnja biciklističkih staza.

Spremnost projekta: ishoda lokacijska dozvola, izrađen idejni projekt, izrađen idejni strojarski projekt, izrađen idejni elektrotehnički projekt

Planirano trajanje projekta: do 2025.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.373.367,00 kn / 315.000,00 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Cilj politike br. 4 / specifični cilj 5.i**Projekt: Prenamjena i obnova poslovnog prostora za potrebe Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac**

Opis projekta: Projektom se provodi prenamjena nekadašnjeg prostora banke u prostor za smještaj Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac. U prizemlju zgrade planiran je ulazni prostor s reprezentativnim stubištem, infopult, garderobe, prostor za izložbe i predavanja te dječji odjel. Na prvom katu nalazit će se odjel za odrasle, prostori za studentski rad, dvorana za predavanja te uredski prostori. Uz postojeći stambeni dio zgrade smješteni su servisni

prostori – sanitarije te teretno dizalo i dizalo za putnike i prostor za informatičku opremu. U središnjem dijelu drugoga kata, oko galerije bit će smješteni prostori za rad i čitanje, uz odjel s periodikom, zavičajnom zbirkom i studentskom čitaonicom, dok bi uz istočno pročelje bili zasebni i izolirani prostori multimedijalne dvorane odnosno slušaonice s odjelom glazbene zbirke, zvučnih knjiga i DVD-ova. Službene prostorije – uredi nalazili bi se uz zapadnu i južnu stranu tlocrta.

Spremnost projekta: Napravljen je glavni projekt te je izdana građevinska dozvola. Izrađen je izvedbeni projekt koji se sastoji arhitektonskog, građevinskog dijela, troškovnika te strojarškog projekta. Projekt je prijavljen preko Fonda solidarnosti za izradu projektno-tehničke dokumentacije te konstruktivnu obnovu, a u planu je cjelovita obnova, opremanje i prenamjena zgrade.

Grad Sisak u postupku je nabave radova za konstruktivnu i cjelovitu obnovu, procijenjene vrijednosti 24.008.288,00 kn bez PDV-a, 30.010.360,00 kn s PDV-om – 3.983.059,26 EUR Troškovi opremanja knjižnice procijenjeni su na 8.000.000,00 kn bez PDV-a odnosno 1.061.782,47 EUR, s PDV-om 10.000.000,00 kn odnosno 1.327.228,08 EUR (prijavljeno na Ministarstvo kulture).

Planirano trajanje projekta: 3 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 40.010.360,00 kn / 5.310.287,34 EUR

Planirani izvori financiranja: sredstva EU-a

Projekti navedeni u tablici 7 predstavljaju multisektorski okvir ulaganja koja pridonose svim ciljevima ITU-a, a najviše projekata pridonosi cilju 5 kroz koji je mehanizam ITU planiran u sklopu Integriranoga teritorijalnog operativnog programa za 2021 – 2027. Tablica 8 iskazuje terminski plan provedbe projekata i njihovo trajanje. Projekti u tablici izravno i neizravno pridonose ostvarenju zadanih ciljeva SRUP-a. Projekti od strateške važnosti koji izravno pridonose ostvarenju ciljeva iskazani su ispod tablice 9 s detaljima povezanima s izvorima financiranja, kratkim opisom projekta i njihovom spremnosti za financiranje. Ostali projekti neizravno pridonose ostvarenju ciljeva SRUP-a ali se nalaze u obuhvatu urbanog područja i imaju utjecaj na njegov razvoj te međusobnu interakciju sudionika urbanog područja i pridonose održivom urbanom razvoju. U nastavku je prikaz zalihe projekata urbanog područja i terminski plan njihove realizacije te tablični prikaz zalihe projekata od strateške važnosti koji pridonose ostvarenju utvrđenih posebnih ciljeva SRUP-a.

Tablica 8. Zaliha projekata urbanog područja i planirano trajanje projekata

Naziv projekta	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Interpretacijski centar Segestica – Siscia						
Centar znanja i planetarij Munjara						
Izgradnja dječjeg vrtića u Općini Sunja						
Obrazovno-istraživački centar Velika Gradusa						
Izgradnja biciklističkih staza						
Izgradnja igrališta s pratećim sadržajem kraj Osnovne škole Sunja						
Izgradnja parkirališta kod Osnovne škole Sunja						
Izgradnja sportskih terena						
Izgradnja tržnice u mjestu Sunja						
Izrada projektno-tehničke dokumentacije za rekonstrukciju Mlinice						
Rekonstrukcija Kuće Striegl						
Kulturni centar Braće Radić						
Izgradnja pješačko-biciklističkog mosta Tišina						
Odgajno-obrazovni kompleks Galdovo						
Integrirani poduzetnički akcelerator namijenjen razvoju održive i pametne poljoprivrede „Vajda”						
Pametne autobusne nadstrešnice						
Uređenje i obnova Parka skulptura						
Prenamjena i obnova poslovnog prostora za potrebe Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac						
Rekonstrukcija Mlinica						
Rekonstrukcija pješačkih mostova i izgradnja biciklističkih staza						
Uređenje javne površine – parka ispred zgrade Općine i obnova spomenika kralju Tomislavu u Sunji						
Centar za potporu poslovanja – Zgrada Tomislavova 40						

Naziv projekta	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Uspostava razvojnog centra u području poljoprivrede						
Centar dijeljenih usluga – Sve na jednom mjestu						
Sisak na dlanu						
Uređenje Parka poginulih branitelja uz izgradnju dječjeg igrališta						
Perivoj Viktorovac						
Utvrda Stari grad						
Infocentar Kupaska šiklja						
Sportski kompleks Caprag						

Provedba projekata i trajanje pojedinih projekata navedenih u terminskom planu ovisit će o vremenu usvajanja programskih dokumenata za financiranje urbanih područja, posebice usvajanju Integriranoga teritorijalnog operativnog programa od strane Vlade Republike Hrvatske, kao i o uspostavi i operacionalizaciji tijela u sustavu provedbe mehanizma ITU za financijsko razdoblje 2021. – 2027. na temelju Zakona o institucionalnom okviru za korištenje fondova Europske unije u Republici Hrvatskoj.

11. Institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje uspješnosti provedbe

Institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje propisan je Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske¹⁸ i posebnim Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja¹⁹. Rokovi za izvještavanje propisani su člankom 49. stavkom 4. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, a Izvješće se izrađuje na temelju uputa koje će gradovima središtima urbanih područja dostaviti Ministarstvo.

Cilj je praćenja provedbe SRUP-a pratiti određena odstupanja od plana provedbe SRUP-a, posebice planiranih mjera, te analiziranje, ukazivanje i otklanjanje nedostataka koji mogu utjecati na implementaciju samog SRUP-a. Cilj je vrednovanja unaprijediti kvalitetu budućih mjera i ciljeva razvoja Urbanog područja Sisak. MRRFEU je na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, donijelo poseban Pravilnik koji propisuje postupak i metodologiju vrednovanja politike regionalnog razvoja²⁰ koji propisuje osnovna načela vrednovanja, ciljeve, vrste i način provedbe postupaka vrednovanja. U skladu s člankom 10. stavkom 4. Pravilnika, grada koji je nositelj izrade planskog dokumenta iz članka 15. Zakona donosi odluku o početku postupka vrednovanja planskog dokumenta koji se donosi na razini urbanoga područja. Vrednovanje se odvija u skladu s planom vrednovanja koji izrađuje nositelj izrade planskog dokumenta u početnoj fazi izrade planskog dokumenta (članci 11. i 12. Pravilnika) gdje se upisuje plan svih vrsta vrednovanja SRUP. Plan vrednovanja odobrava gradonačelnik/ca.

Dana 31. prosinca 2021. donesena je Odluka o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Sisak za razdoblje od 2021. do 2027. godine (klasa: 300-03/21-01/1, ur.broj: 2176/05-01/1-21-1). Člankom 3. Odluke propisane su faze postupka vrednovanja dok sam plan vrednovanja sadrži indikativan popis vrednovanja koja će se provesti, njihov sadržaj svrhovitost, vremenski raspored vrednovanja, metode koje će se primjenjivati za pojedina vrednovanja i podatke koji će se tražiti, dostupnost odnosno način prikupljanja podataka potrebnih za određena vrednovanja te okvirni proračun za provedbu plana vrednovanja. Vrednovanje će provoditi vanjski, neovisni izvršitelji/eksperti, kako bi navedeni proces i njegovi ishodi bili što objektivniji. Sam postupak vrednovanja mora biti standardiziran te je Pravilnikom definirano da postupak vrednovanja mora uključiti: organiziran pristup vrednovanju (odgovornosti za upravljanje vrednovanjem, osiguravanje adekvatnih resursa te uspostava procedura), planiranje vrednovanja (vrijeme, mjesto, osigurati prostor, materijale, ljude), ciljeve vrednovanja (što se želi postići, na koja pitanja odgovoriti, koje izazove adresirati), i rezultate vrednovanja (potkrijepljeni čvrstim dokazima i analitikom, poštujući pravila i načela vezana uz sukob interesa, uz mogućnost slobodnog iznošenja zaključaka).

Za potrebe provedbe vrednovanja uspostavljena je Upravljačka skupina vrednovanja Odlukom imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Sisak za razdoblje od 2021. do 2027. godine (klasa: 300-03/21-01/1, ur. broj: 2176/05-01/1-21-1 od 31. prosinca 2021.). Navedena Upravljačka skupina ima za cilj pratiti i po potrebi usmjeravati provedbu SRUP-a te predlagati mjere za otklanjanje određenih odstupanja od plana provedbe SRUP-a. U svrhu vrednovanja SRUP-a, Upravljačka skupina će

¹⁸ NN 147/2014, NN 123/17 i NN 118/18

¹⁹ NN 121/2015

²⁰ [121.04.11.2015 Pravilnik o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja \(gov.hr\)](#)

po provedbi pojedinih mjera/projekata procijeniti njihov doprinos ostvarenju zadanih pokazatelja ishoda SRUP-a i doprinos pokazateljima iz viših hijerarhijskih dokumenata. Upravljačka skupina će po provedbi pojedinih faza vrednovanja o rezultatima istih dostavljati informacije relevantne za donošenje odluka i zaključaka Partnerskom i Koordinacijskom vijeću.

12. Prilozi

- 12.1. Dokument provedene analize stanja (SWOT/PESTLE)
- 12.2. Sažetak rezultata prethodnog savjetovanja
- 12.3. Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću
- 12.4. Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća i imenovanim članovima te izvještaji o provedenom konzultacijskom postupku
- 12.5. Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća
- 12.6. Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš

POPIS TABLICA

Tablica 1. Broj stanovnika, površina JLS-a, prema popisu 2021.....	7
Tablica 2. Broj stanovnika po naseljima u Gradu Sisku, popis 2021	8
Tablica 3. Broj stanovnika po naseljima u Općini Sunja, popis 2021	9
Tablica 4. Broj stanovnika po naseljima u Općini Martinska Ves, popis 2021	9
Tablica 5. Članovi Partnerskog vijeća Urbanog područja Sisak	11
Tablica 6. Doprinos strateških projekata ITU-a mjerama SRUP-a i specifičnim ciljevima ITP-a.....	21
Tablica 7. Projekti prema ciljevima politike i prema specifičnim ciljevima ITP-a.....	55
Tablica 8. Zaliha projekata urbanog područja i planirano trajanje projekata.....	65

POPIS SLIKA

Slika 1. Kartografski prikaz Urbanog područja Sisak	6
Slika 2. Prikaz jedinice ITU-a.....	38
Slika 3. Grafički prikaz strateških ciljeva NRS-a 2030 kojima pridonosi Strategija Urbanog područja Sisak	45

